

"Kanadai Magyar Ujság"
 Egyesítve a
"KANADAI MAGYAR HIRLAPPAL"
 Kanada és az angol bi-
 rasalom elsősorúbb, vesztő magyar hitelpaja
 amely mindenkor hazatér-
 lendi vdi meg az ide-
 genbe szakadt magyar-
 ság érdekeit és a kana-
 dai polgárokat megillető
 jogokat igyekszik kivív-
 ni minden fontástrunk
 számára.
 Előfizetési díj egy évre:
 \$5.00. Az Okozásba és
 külföldre egy évre \$4.00
 Szociális és kiadó-
 hivatal 375 Hargrave St
 WINNIPEG, Man.

BRANTFORD BRIDGEBURG
 CALDERONIA
 CHURCHVILLE
 CROWLAND
 FORD CITY
 FORT ERIB
 PORT WILLIAM
 GALT
 GUELPH
 HAMILTON
 HURONIA
 KESWICK
 NEW WATERFORD
 NIAGARA FALLS
 OSHAWA
 OTTAWA
 PORT COLBORNE
 PORT ROBINSON
 QUÉBEC
 ST. CATHARINES
 SPRING HILLS
 SUDBURY
 SYDNEY
 TORONTO
 WELLSAND
 WINDSOR

Kelet- és Nyugat

Kanadai Magyar Ujság

CANADIAN HUNGARIAN NEWS

BEAVER
 CANA
 CALGARY
 COALBURST
 EDMONTON
 ESTEVAN
 HALLAM
 KAPOVAV
 LEAS
 LETHBRIDGE
 NORBURY
 OTTHON
 SLEWICKET
 RAYMOND
 REGINA
 SASKATOON
 SAKONHILL
 SIOXALOM
 SZÉKELYFOLD
 SUNAS
 TABER
 VANCOUVER
 WAKAW
 WYBURN
 WHITEWOOD
 YORKTON

"Canadian Hungarian News"
 Combined with the
"CANADIAN HUNGARIAN JOURNAL"
 An Independent Weekly
 Published in the Magyar
 Language. Circulating
 in all the Provinces of
 the Dominion of Cana-
 da and largest of all
 Hungarian Papers within
 the entire British
 Empire.
 Editorial Offices and
 Printing Plant
 375 Hargrave St.,
 WINNIPEG, Man.
 Yearly Subscription \$5.
 to Foreign Countries \$4.

VOL. VIII EVFOLYAM

375 HARGRAVE ST. WINNIPEG, MANITOBA, 1931. OKTÓBER 1 CSÜTÖRTÖK

No. 40 SZAM

LOCOMOTIVE BELL CALLS MAGYARS TO CHURCH

Reprinted from the "Free Press Prairie Farmer".
 In view of the big movement of new settlers from the southern drought areas into the bush lands of northern Saskatchewan, many new churches will need to be built, according to Rev. Dr. Frank Hoffman, missionary-at-large for the United Church in that region.
 "The crops are generally good in the north country", Dr. Hoffman said. "This is particularly so in the new districts at Meeting Lake, Rothermere, Nobecy and Wigham Lake. In many instances the fields are yielding 45 bushels of wheat to the acre and as high as 100 bushel of oats.
 "At Mistatim, Sask. which is east of Prince Albert on the Hudson Bay Junction line, the 65 Hungarian families which recently moved in have constructed a new log church. This was provided at a cost of only \$200. At the opening services there were 300 attended. The Canadian National railways presented the congregation with an old locomotive bell for a church bell, while the Hudson Bay company donated two large flags.
 "The settlers in the north country Dr. Hoffman continued, "are poor, but they are getting on very well. Clothing will be needed for the coming winter, but steps are being taken to supply this". The United Church clothing distribution scheme is already under way and he expects large shipments from Ontario and the east.

WORKING HUNGARIANS HELP UNEMPLOYED

An article in the "Border Cities Star", Windsor, Ont. by CLAUDE W. KEWLEY
 Bringing a vivid picture of conditions in Hungary and other countries in Europe, Rev. Frank Coontak of Budapest, a recent visitor in Windsor, told the writer that although he had been here only a few days when interviewed, he had been tremendously impressed with the opportunities to be found on every side of Canada. In Europe the majority of people are accustomed to thinking of Canada as a great undeveloped land. They have no idea that there are to be found in Canada cities the equal and better than those in their own land.
 "I, too, was most agreeably surprised", he said. Mr. Coontak, who visited the last Exposition Coloniale Internationale in Paris and admired the wonderful pavilion and exhibit of the Dominion of Canada. He was delightedly surprised, he said, on visiting the Canadian National Exhibition, to learn that it surpassed the great French Exposition in many respects.
 "No wonder, people of Europe are looking to America to save them!" he said. "They can see no other way out, and I believe that in helping Europe, America will help herself in regaining prosperity."
 Although he knew that there were a large number of his compatriots in the Border area, Mr. Coontak was agreeably surprised to learn that in all there are approximately 5,000 in the Border Cities and environs. About 40 percent of these are now out of employment, he has found, but those who are fortunate enough to be working, are helping out their less fortunate brothers. A thrifty race, many of those who are now jobless are not destitute because they had the foresight to provide against a rainy day.

LEÉGÉTT A SPIRITWOODI FATELEP

Észak-saskatchewan ezen épülő pionirközpontjában, a hova honfitársaink közül is sokan járnak be a környékbeli hoes-tendjeikről, 36 ezer dollárnyi kárt okozott a mult csütörtökön pusztító tüze. Az elemi csapás a telep deszkarakitárát és a garást teljesen tönkretette.

Miért jön Laval Amerikába?

RETTEGNEK A REVIZIÓ ELŐRE VETETT ÁRNYÉKÁTÓL A FRANCIAK — KÉZZELFOGHATÓ GARANCIÁK NÉLKÜL NEM HAJLANDÓ LESZERELNI EURÓPA LEGGAZDAGABB ORSZAGA — NAGY DOLGOK KÉSZÜLNEK A SZINFALAK MÖGÖTT
 A távirati irodák rövidszavu jelentéseiről hírládják, hogy Pierre Laval, Franciaország miniszterelnöke október harmadik héten hajórászáll, hogy személyesen látogassa meg Hoover amerikai elnököt Washingtonban. Bár a francia kormányfő utazásának igazi célját homály fedli, beavatottak máris megjóliék azokat a főbb kérdéseket, melyeknek megtárgyalására Laval az Egyesült Államokba látogat, hogy Amerika beleegyezését nyerve meg a francia politika számára.
 Franciaország ugyanis nem hajlandó roppant hadseregét lefegyverezni mindaddig, míg bizonyos "politikai" garanciákat nem kap arra vonatkozólag, hogy hatalmi és gazdasági fölényét tiszteletben tartják. Más szóval Franciaország különösen a németektől és olaszoktól való félelmében kézzelfogható biztosítékokat követel az illető nemzetektől aziránt, hogy nem támadják meg sem fegyverrel, sem pedig üzleti versenyyel. És ha még erre is kerülne sor, olyan óvadék legyen Franciaország kezében amely ördökre elvegye más államok kedvét attól hogy akár a gall karkas politikai avagy kereskedelmi vezetőségüket igyekezzen átvenni.
 Emellett bizonyos garanciákat követelnek a franciák az Egyesült Államoktól is. Amerika tudvalegleg az utóbbi időben elhidegült a francia politikától különösen miután hadi-adósságukat nem fizették ha-

Apponyi: a Népszövetség alelnöke

A népszövetségi közgyűlés Apponyi Albertet 39 szavazattal egyik alelnökévé választotta. Alelnök lett még Briand francia külügyminiszter, Cecil lord angol delegátus, Yoshizava japán államférfiu és Curtius német külügyminiszter. Apponyi és Curtius megválasztását a közgyűlés nagy tetszésnyilvánítással fogadta.
 Apponyinak elnökké választását csak a délamerikai államok delegátusai akadályozták meg,

Mi lesz az angliai szállítmányokkal?

Az ottawai kormány már több ízben tartott minisztertanácsot az angol font értékcsökkenése óta, hogy a Kanadából Angliába szállított áruk sorsát eldöntse. Lapzártáig azonban még semmiféle olyan intézkedés nem látott napvilágot, amely a kérdést véglegesen rendezné. Így tehát a bizonytalanság nőttön és lehet, hogy hetekbe telik, míg a helyzet végre állandósul, ha végérvényes kialakulás egyelőre nem is várható.
 A Nagybritanniából Kanadába érkező árukkal nem lesz sok baj, különösen, miután a kanadai dollár árfolyama rohamos emelkedést mutatott még a newyorki tőzsdén is. Sokkal bizonytalanabb a helyzet azonban az Anglia felé irányított kanadai árukkal. Ezek sorsát kellene eldöntenie Ottawának, lehe-

KIVÁLÓ MINŐSÉGŰ AZ IDEI TERMÉS

Dr. Birchard, a winniepei birodalmi vegykerületi állomás vezetője a közelmúltban tért vissza európai tanulmányútról, melynek során az ottani termések minőségét vizsgálta meg. Alighogy visszatérése után a kanadai buza termést elemmezte, arra a megállapításra jutott, hogy az idei termés sokkal felülmúlja a tavalyit és minőségi szempontból messze az európai buzafajták felett áll.
 Kijelentette Dr. Birchard, hogy a prérítartományokból érkező szállítmányok 90 százaléka egészen az országos eső beálltáig legalább másodosztályu, vagy még ennél is valamivel jobb minőségű volt. Gyakran találta egész vonatrakományokat, melyek a megkötött szárazsági fokon alul, csupán 12 százalékos nedvességet tartalmaztak. Még szerencsése a gazdáknak, hogy a beszállított búzának alig négy százaléka bizonyult nyirkosnak és így más

Ingeny földet ajánlanak a munkanélkülieknek

Az ország több vidékén próbálkoznak nagyobb telepítéssel, noha mindaddig nem sikerült olyan feltételeket nyújtaniok az érdekelteknek, ami akár a hatóságokat, akár a munkanélküliek nagyobb tömegeit teljesen kielégítette volna. Quebec tartomány St. John, illetőleg Martho kerületében például 2,000 akern szeretnének ilyen formában menedéket nyújtani a munkanélkülieknek, a prérítartományokban pedig számtalan helyen indítottak hasonló mozgalmat.
 Alberta Warrensville telepéről is írt be Izsóf Károly honfitársunk. Elmondja, hogy a környéken mintegy 40 Keresztény-püspökből kivándorolt magyar család telepedett meg állami földeken és szeretnék ha Kanadába vándorolhat falubelljék közül minél többen mennének arra a vidékre. Izsóf Károly szerint éppen ma, amikor amugy sem lehet pénzt keresni a városi és általában ipari munkával, kár volna a szorgalmukról ismert Borsód megyeieknek céltalanul bolyonganiok vagy éppenséggel nélkülözniök, amikor le is telepedhetnek.

MI LESZ A VÁMPOLITIKÁVAL?

A jelenleg Kanadában időző Senator Logan, az Egyesült Kentucky államának felsőházi képviselője, kijelentette, hogy az általános világválságnak egyik oka feltétlenül az, hogy az egyes államok könyörtelen vámpolitikával igyekeznek más államok áruit távolítani a fogyasztóközönségüktől. Az igaz, hogy a magas vámtételek segítségével nem egy esetben sikerül a lakossággal elfogyasztani a belföldi árukat, viszont legtöbbször a megfelelő kereskedelmi verseny hiánya folytán éppen a határok lezárása következtében sokkal többet kell a fogyasztóknak még a közszők ségleti cikkeikért is fizetniök.

HOGYAN TÖRTÉNT A BIA-TORBÁGYI KATASZTRÓFA?

TORONTO MELLETT IS MERÉNYLETET KÖVETEK EL A GYORSVONAT EELLEN — REGENYE ILLÓ RESZLETEKET HOZ A POSTA A MAGYARORSZÁGI ROBBANTÁSROL — SZIVSZAGGATÓ JELENETEK A MAGLYAVILÁGNAL FOLYÓ MENTÉSNEK
 Mult szombatn reggel fél hatkor Ontario Bolton állomásánál hat mérföldnyire a Sault Ste. Marie felől Torontó irányába haladó CPR tehervonat mozdonyvezetője arra lett figyelmes, hogy inog alatta a pálya. Azonnal lefékezte vonatát és Humber állomásra érve jelentést tett a tapasztaltakról. Az állomásfőnökség haladéktalanul munkásokat küldött ki a helyszínre, egyúttal pedig táviratilag értesítette a Vancouver felől közelelő vonatot a Vancouver felől közelelő vonatvezetővel személyzetét a veszedelméről.
 Amint kiderült, ismeretlen tettek a pálya hosszabb szakaszán kizárták a síneket a talpához erősítő szegeket és ha nem veszik észre idejében a merényletet, akkor a Vancouver felől fél hétre esedékes gyorsvonat menthetetlenül a Humber folyóba zuhan. Így azonban minden bajnak elejét vették és a vonat 300 utasa csak utólag szerzett tudomást a veszedelméről.

Kanadából indult ki a magyarországi Rotary-mozgalom

A "Kanadai Magyar Ujság" Kresz Géza világhírű torontói egy befolyásos jóakarója révén hozzájutott a magyarországi "Rotary" mozgalom 250 oldalas ismertető kötetéhez, melyet az egész világ Rotary Clubjainak bécsi kongresszusa alkalomával osztottak szét a föld minden sarkából összegyűlt 4,000 delegátus között. A gyönyörű képekkel díszített, tartalmas angolnyelvű kötet meg is hozta a várt hatást, amennyiben mintegy ezer rotariánus látogatott el Budapestre és ismerkedett meg a helyszínen a magyar nép minden kincsével és bánatával.
 Bárha ezt a nagyjelentőségű nemzetközi ismerkedést már méltattuk lapunk hasábjain, ezuttal újból visszatérünk rá, miután éppen a fenti forrásból tudtuk meg, hogy a magyarországi Rotary Clubok egy neves kanadai gyermekorvos, Dr. Crawford C. McCulloch kezdeményezésére alakultak. Dr. McCulloch Ontario Fort William városából, mint a több száz ezer tagot számláló Rotary International akkori nemzetközi elnöke lépett ugyanis 1925-ben először érintkezésbe Sidó Zoltánnal, a magyar Rotary mozgalom megszervezőjével.
 Az Óhaza és Kanada közötti kapcsolatokat kimélyítette még

VIZSGALATOT RENDELTEK EL A MOZIK ÜGYÉBEN

White torontói ügyész elnöklése alatt már régóta külön bizottság vizsgálta felül az amerikai filmtoke Kanadába özőnlését, illetőleg a határon túli filmvállalatok manővereit. Az amerikai filmgyárak ugyanis ösz szefogtak és sikerült is odahatniok, hogy például az angol filmeket — akármilyen jók is legyenek azok — teljes lehetetlenség bemutatni Kanadában.
 Maholnap allig akad mozgósztínház az egész országban, a-

LEGUJABB HIREK

TORONTO ÉS HAMILTON KÖZÖTT SZUKSEGMUNKA című új műut építenek a közeljövöben, mely négy hatalmas áthidalást fog igényelni e több ezer embernek ad munkát. — Ugyanakkor hárommillió költéssel befejezik a Queen és Prince George közötti vasútvonalat B.C.-ben, melynek végpontja Peace River lenne, ezáltal összekötve az északkeletbeli gabonatermelőket a tengerrel.
 SZÖRNYETHALT MAKRANCZY JOZSEF reginai magyar, aki Meffortól 11 mérföldnyire csepejt egy farmon. A fenti hírt Schwartz Ignó kádemert winniepei honfitársunk sziveségéből közöljük, aki ugyanazon a vidéken dolgozott. Makrancy egy szomszédja sziveségét vette igénybe, az azonban az árokba hajtott autójával, minek következtében a szerezhetően magyar koponyatörtet szenvedett.
 KESZÉY ISTVÁN PILLANATNYI ELMEZAVARÁBAN két fogott ismerőseire, azonban még mielőtt azoknak védekeznib kellett volna, a meg-háborodott fiatal magyar üldözési mániájában kiugrott az emeleti ablakon és mindkét lábát eltörte. Jelenleg a winniepei General Hospitalban ápolják, míg valészínü, hogy felépülése után mint gyógyíthatatlan idegbejárt hazaszállítják Hajdu megyei illetégsi helyére.
 A SKANDINÁV ÁLLAMOK KÖVETEK ANGLIA példáját az aranyvalutától való eltérést illetőleg. Svájc, Törökország, Jugoziávia és Rumania ugyanekkor az angol pound sterling helyett a francia frankot ismerteti el fokmérőül. A helyzet súlyosságára jellemző, hogy Bennett miniszterelnök állítólag lemondani készül a pénzügyminisztérium vezetéséről.
 HÉT NAPIG HANYÓDOTT A TENGERTEN Johansson és Rody német pilóta portugál utasokkal együtt Kanada partjaitól allig 80 mérföldnyire, míg végre egy tehérgőző rájuk talált és Newyorkba szállította öket. Csupán néhány szelet csokoládé és egy üveg édesvíz mentette meg a repülőket az éhenpusztulástól.
 VILÁGSZENZACIÓT KÉLTŐ LELETRE akadtak a szerbek által megszállott Nagybecskerek melletti Botos község határában, amikor a Krikszusz szellete előtti 5,000-ik esztendő előtti sírokat fedeztek fel szatye közben. — Északmagyarországból már rosszabb híreket hoz a kábelátvívó, amennyiben a felvidéki folyók dagadása következtében sokhelyütt áradást tartanak.
 LAVAL ÉS BRIAND BERLINBEN megegyezést kötöttek a német kormányral egy közös gazdasági program kivételére. Mig a német fővárosban ünnepeleik a két francia államférfiut, a Brüning kormány helyzete nagyon megingott a vidéken éppen a franciákkal való összefogás következtében.

VAKLÁRMA A DOLLÁR KÖRÜL

Közvetlenül múlt heti számunk kiküldése után vad hírek keringtek a levegőben a kanadai dollár árfolyamzuhanásával kapcsolatban. Egyesek nagyon is borúsak látták a birodalom pénzügyeinek egé és országok katasztrófát jósoltak a kanadai pénzügyes értékének leromlásával egyidejűleg. A látszat valóban nem volt valami biztató, hiszen a múlt hét első napjában a dollár Newyorkban alig 90 amerikai centet ért és a bankok nagyon is tartózkodó álláspontot foglaltak el ebben az ügyben. Már pedig a bankoknak csak tudniuk kell, hogy tulajdonképpen hol is a baj és hogy van-e egyáltalában szükség aggodalomra.

Természetesen a zugbörze — mely a forradalmak és a bizonytalanság napjában Magyarországon annyira virágozott — Kanadában is felütötte bozontos fejét és megkísérelte leföldözni a helyzetet. Barmennyire is vijjogtak ezek a hullarabli kessélyük: a kanadai dollár hamarosan feltámadt alulról és bizonyított a világ előtt, hogy habár Kanada tagja is az angol-szász birodalomnak, ez az ország van annyira önálló és független egy gazdasági, mint pénzügyi szempontból, hogy még az angol font romlásakor is meg tudja tartani; vagy legalábbis vissza tudja szerezni nemzetközi tekintélyét.

Mert hogy tisztán láthassuk a helyzetet, szükség szerűen bele kell kapcsolnunk a font sterling válságának történetét is a kanadai dollár látszólagos tragédiájának magyarázatába. Tudvalevő, hogy az angol font közel öt (pontosan \$4.85) amerikai dollár értékben az egész világ pénzértékének fokmérője volt hosszú évtizedek óta. Az angol font árfolyama olyan sziklaszilárd alapon nyugszik, mint maga a Gibraltár, a Földközi tenger ezen hatalmas természeti erőde — szokták mondani. Az angol font tehát aranyat ért meg Ázsia és Afrika legnépesebb vidékein is és boldog lehetett az az ország, melynek pénzügyesét az angol fontoz viszonyítva szabták meg.

Igen ám, csak hogy Anglia pénzügyi szempontból elvezetett a háború következtében. A nagy háború után pedig nemcsak olyan kölcsönöket volt kénytelen Európa népelnek érdekében folyósítani, melyeknek még a kamatját sem tudja behajtani a mai szomorú világban, hanem immár évek óta kell ellátnia a munkanélküliek millióit. Még ez is lenne valahogyan, ha Anglia el tudná helyezni iparcikkait a világ elszegényedett piacain. Ez azonban a mai túltermelés mellett szinte keresztülvihetetlen és mivel a szigetország behozatalra szorul éppen úgy mint azelőtt, viszont kivétel nem képes fellendíteni: beállott a válság.

A font sterling sziklaszilárd alapját, az aranyfedezetet tehát meg kellett dézsmálni az éhes milliók kiélegetése érdekében s így történt azután, hogy Anglia kénytelen volt letérni az ugynevezett aranyparitásról, hogy megmentse a helyzetét. Ugyanekkor két nagyhatalom, Franciaország és az Egyesült Államok a sors kerekének fordulása következtében Anglia szerepét vették át, mint a világ bankárjai. Mint ismeretes, az Egyesült Államok kincstárában a világ aranykészletének közel felét őrzik. Franciaországnak jutott az aranykészlet egy negyede, míg a fennmaradó utolsó negyedrész osztozik a világ összes többi nemzeté, a valamikor dús gazdag Angliát is beleértve.

Mindent a háborús adósságoknak a fenti két országba arany alakjában való aránytalan túdulása idézte elő, ennek folytán végredeánnyben megbontván a világ pénzügyi egyensúlyát. Hogy miképpen került bele Kanada a kellemetlen ügybe, azt mindjárt megállapíthatjuk, ha észrevesszük, hogy a kanadai dollárnt ugyanolyan mértékben igyekeztek a newyorki tőzsdén lefontani, mint amilyen alacsonyan az angol font állott. Az amerikaiak nem számítottak itt azzal, hogy míg a kanadai dollár

feltételül megkívánt aranyfedezete 24 százalék, az ottawai bankpénz áral kibocsátott dollármennyiségnek több mint a fele aranyrudakban hever a birodalmi kincstár páncélszekrényében s így a kanadai dollár még akkor is sziklaszilárd alapon áll, ha esetleg megdől az angol font fölénye.

Az semmiestre sem vitatható, hogy minden egyes ország valutájának értéke mindezek mellett a külkereskedelmi mérlegelőtől is függ. Mászóval az a sajnálatos körülmény, hogy a kanadai buzatermes nem sikerült az idén, továbbá, hogy egy mezőgazdasági, mint az ipari termékeknek alig van ára, mert nem mutatkozik kereslet a világcippon: mindenesetre érzeti hatását a pénzügyes nemzetközi viszonylatban elfogadott értékére. Ezért nem ér ma néhány centtel többet a kanadai dollár az amerikaiánál — mint például a magas buzaárak idejében — viszont a megkívántnál több aranyfedezete lévén, mindenképpen megéri a száz centet.

Fentí érvelésünket mi sem bizonyítja jobban, mint az a tény, hogy egy-két napi bizonytalanság után ismét javult a kanadai dollár tekintélye még a newyorki tőzsdén is. Az amerikai zugbörzések kénytelen-kelletlen tapasztalhatták, hogy a kanadai dollárnak igenis aranyból van a gerince és ez az ország nem hajlandó érdekeit feláldozni csak azért, hogy egyesek a megváltozott viszonyokat kihasználva nyereségkedhessenek. Utóvégre azt az amerikaiaknak is be kellett látniuk, hogy minél kevesebbért ér a kanadai dollár, annál kevesebb amerikai árut adhatnak el s a saját érdekükben is feltö gondtal kell órizniük az északi szomszédal való barátságot.

Mint mellékkörülmenyt említhetjük meg, hogy a nagy pénzügyi földrengésben csodálatos szilárdságot mutatott egy szivünkhez közelálló, távoli kis ország devizája: a magyar pengő. Annyira szilárdan állott az Óhaza pénzügyesége, hogy 100 fillérért 19 és egy negyed kanadai centet is adott, noha az arany paritás szerinti érték 17 és fél cent volna. Jóleső érzés tehát tudnunk, hogy a pénzügyi válságba sodródott világhatalmak mellett egy Magyarországot, mint új hazánk, Kanada is igyekszik megállni a helyét és észszerű pénzügyi politikával biztosítja lakosságának nyugalalmát.

Magyar akác is nő — Angliában

Komjáti Gyula, a kiváló magyar rajzolóművész, akit most látunk be Londonban az angol rézmetszők egyesületébe, a közzelmultban érkezett hazra két hónapos angolországi tanulmányútjáról. Komjátitól a British Museum huszonegy rézkarót vásárolt, jórészt olyan képeket, amelyek a magyar táj szépségeit ábrázolják. A jeles magyar művész különben angol élményeiről a következőkben számolt be a "Budapesti Hírlap" munkatársának:

— Nemcsak Londonban, hanem vidéki angol városokban is közösekben is jártam és mindenütt figyelmet azokat a kedves szokásokat, amelyek az angol családok életére annyira jellegzetesek. Meglátogattam egy kis tanyán Dopmoreban a magyar akácját. Ennek egészen különös története van. Dopmore Grinwild lord alapította. Jelenlegi tulajdonosa pedig Mrs. Fortogue. Grinwild lordnak az volt a szenvedélye, hogy bejárta az egész világot s ha új fajtával ismerkedett meg, akkor abból szerzett egy cseméjét, nagy költséggel átvitette Londonba és dopmorel birtokán angol földbe ültette át. A világ minden tájáról szedett össze fákát, többek között Magyarországból is, ahonnan egy fiatal akácát vitt ki Angliába. Meglátogattam a magyar akácot ezen a csodálatos birtokon, ahol minden fa más és más országból, vidékről való.

— Abban az időben, amikor a magyar óceánrepülőik sikeresen hajtották végre bravurjukat sok kedves epizódban volt rémszem ezel kapcsolatosan. Menktem az uccán és egy munkást megkérdeztem, hogy merre van

az egyik ucca. Erre ránézett és beszélgetés közben érdeklődött, hogy milyen nemzetiségű vagyok. Megmondtam, hogy magyar. Erre hatalmas tenyérébe vette a kezemet és vidáman szólt:

— Gratulálok, az a két magyar fickó most repülté át az óceánt az igazság gépevel. Nagyszerű!

Altunk a londoni ucca hatalmas forgatagában és furcsa volt, hogy egy idegen angol munkás szorogtatja a kezemet, mert két magyar átrepült az óceánt. Mások is ünnepelek akkor minden magyart, aki Londonban tartózkodott.

— Egy napon betértem a magyar vendégébe. A szomszédos asztalnál egy angol hölgy evett pörköltet s a cigányoknál, akik ott magyar ruhában muzsikálnak, rossz ki-eljessel megrendelte ezt a nótát: "Csak egy kislány van a világon." Később megismerked

A csiki székelek kálváriája

A népszövetségi tanács genfi ülésének során foglalkozott a csiki székelek petíciójával s rövid tanácskozás után úgy határozott, hogy annak érdemi tárgyalását elhalasztja a Népszövetség legközelebbi üléséig, mivel a román állam és a csiki székelek közötti tárgyalások vannak folyamatban, amelyek előreláthatólag januárig elintézés nyerne.

A csiki székelek panasza, amelyet a székelek ezredék utóda tulajdonjogának kisajátítása miatt támasztottak a román állammal szemben, már 1929 júliusra óta "tárgyalja" a Népszövetség. Ez a tárgyalás mindössze annyiból áll, hogy minden egyes alkalommal elnapolási határozatot hoztak anélkül, hogy az ügyvel valaha is érdemben foglalkoztak volna.

Legutóbb májusban azért adtak helyt a román delegációnak elnapolási indítványának, mert Rumánia bejelentette, hogy a székelekkel tárgyalások kezde és megegyezésre kíván jutni. Ezzel szemben — a román állam tárgyalásokat a csiki székelekkel egyáltalában nem kezdett, csupán augusztus

tűnk vele és elmondotta, hogy hónapokon át tartózkodott Magyarországon. Járt a Hortobágyon és ottani emlékeiről ezt mondotta:

— A pusztá legényel a Hortobágyon az én barátom voltam. — Beszélte arról is, hogy Skóciában lakik, de minden héten leutazik Londonba — hát font az utiköltség, nem sajnálja — csak hogy pörköltet esessen és magyar cigányokat halgathasson.

A magyar rajzoló különben vendégül látta Miss Stewerson Liljan és nővere is vidéki otthonukban, Gerralde Gross Booksban. A két nő vezető tagja az egyik nagy békeügynök. Reggel előtt a vendéglátók és a vendégek imádkoztak, hogy legyen béke már a világon. Komjátit igen megalapította, amikor a reggeli imánál a két angol hölgy a magyar nemzetért imádkozott.

PARIS ÉRSEKE FOGADTA A MAGYAR CSERKÉSZEKET

Párisból jelentik: Verdier érsek az érseki palotában fogadta a Párisban időrő magyar cserkészklubintémet. Temesi Győző dr., a Magyar Cserkész Szövetség elnöke, az érsek előtt ismertette a magyar cserkészcsapat utazásának célját és a cserkészek nevében rózsaszín árvalányhajcsokrot nyújtott át. Verdier érsek rövid beszédben válaszolt.

Az eseménynek külön érdekessége, hogy Páris érseke most fogadott először cserkészklubintémet. Sajnátkozását fejezte ki, hogy a múlt évben a Szent Imre-ünnepségek alkalmával nem látogathattott el Magyarországra és megígérte, hogy rövidesen meglátogatja az Óházat.

ÚJ MAGASSÁGMÉRŐT MUTATTAK BE

Berlinből jelentik: Erdekereszt próbáltak ki 6500 láb magasságban Németország fővárosában. Az új műszer bemutatására az összes lapok munkatársait meghívták s egy husz személyes utasszállító gépet vitte fel őket a magasba, ahol Braun János bécsi mérnök egy új magasságmérő gyakorlati alkalmazását mutatta be. A fiatal mérnök szerkesztette különös műszer forradalmat jelent a magasságmérés terén és az aviatika egyik leghasználatosabb műszerének legkiszámlálta.

Az új magasságmérő alapja az az elgondolás, hogy minden test arányosan veszt súlyból, amint a föld központjától távolodik. A nehézségi erő csökkenésének számokban is kifejezhető elvét az új műszeren rugós köringa használja ki, amely a repülőgépek súlyfedésénél és emelkedésénél kileng helyből s leolvashatóvá teszi a magasságkülönbséget. Az új magasságmérő teljesen független a légnyomásától és nem barometerral méri a magasságot, mint eddig történt. A bemutatásnál a Braun-Weiss-féle magasságmérő még a tíz méteres magasságkülönbségeket is pontosan regisztrálta.

SZENÁSSZÉKÉR

IRTA: HOLLÓ ERNŐ

Az országuton székér ballagott, csupa aranyló széna volt a válla mélyen megroskadt s terül alatt és megérintett tiszta illatja.

Egyszerre falum harangja dalolt a harangszó töltötte be lelkem, éreztem, hogy a város szíviáját, a vilány-fényes uccát elfelejttem

S egy régi uton ballagtam haza, pástortörőzik vigyáztak felettem. A szénából kivettem egy csomót s titkon némán zsembem tettem

kon illo férfi mellett álmodozva nézett a távolba az asszony. Sötét fejt szabadon érte az ezüst sugár és szép metszésű, sapadt arcából ködösen fényeslett elő a szeme. Tekintete nyugodtan figyelt a végeláthatatlan, elvadult erdő, ami pedig azokban az időkben minden utasban a félelem benyomását keltette volna. Az asszony nem félt és a férfi arca is nyugodt maradt. Kemény, erőteljes vonásait a figyelem merevítette szoborszerűvé s a lovacska érezve gazdájának nyugalmát, egykedvűen szedegette táncos lábait.

— Línkám, mit gondolsz? Akad még valami harapnivaló? — Egy pár szem krumpli maradt még. Megfőzöm.

— Az is jó.

— Akkor álljunk meg valahol éjszakára.

— Megállunk lelkem, csak alkalmas helyet keresek most már.

Az écho alatt mozgás volt hallható. Majd egy nagy ásis után a nyílásban megjelent egy öreg, barázdás arc. Azok közül az arok közül való volt, amelyekken állandó küzdelemben élt egymással a szenvedés és a mosoly. A kettő közül valószínűleg a mosoly állt ki parancsszóra újra és újra a harcra, mert a szenvedést nem kellett invitálni. Az mindig magától jött.

— Jó reggelt szeretem! — kiáltott egy nagyott a hervadt szája s a két szem szeretettel pislogott a fiatal párra.

— Mi az Bogó? — válaszolt a férfi. — Felébredtél?

— Ha jól emlékszem — hangzott a felelet — azt álmodtam, hogy egy nagy, uraló voltam, aminek a belét egészen kiszedték a gyerekek, hogy gyertyák égthesseken benne. Erre aztán felébredtem.

Nagyot kacagott az asszony. — Szegény Bogó. Ūres a gyomrod. Azért álmodtál ilyet.

A furcsa öreg boldogan csókolta meg az asszony kezét.

— Szépséges királynőm, te mindig etlalád az öreg mihaszna titkos gondolatát.

— Ki találja el, ha nem én? Hiszen amióta csak emlékszem, mindig mellettem voltál. Mindjárt kikötünk valahol öregem s van még egy pár krumplink, hercegi vacsorát csinálnunk belőle.

A vén fejt csüggettén látogat nyébe a gond. Kicsit halgalt, aztán csendesen maga elé motyogta:

— Micsoda élet. Egy királynő és krumpli! Hej nem is tudja az az ostoba közönség, hogy kit hagy koplalni.

— Ne morogj Bogó. Olyan idők élünk, amikor nem kell az embereknek komédia. Nem ök tehettek róla, hogy mi mégis komédiások vagyunk.

— Nem a komédiában van a hiba lelkem, aranyom — ma kacskodott az öreg, — hanem az emberekben. Mert a komédia is csak az emberi lélek gyermeke, most meg úgy bántik vele, mintha a fattya volna. Hej, milyen másképp volt az a régi jó időkben. Mindig tele volt a szekerünk kolbással, sonkával szalonnával. Allg győztük enni a sok finom falatot.

A férfi meghuzta a gyeplőt s a lovacskákat jobbra irányította az útról egy tisztás felé. Nagyot zökent a szekér az árkon keresztül, azután a fák sötét árnyéka alatt megállt.

— Itt vagyunk, — szólt a férfi.

— Jaj de szép ország ez, édes uram. Csupa ezüst, meg gyémánt minden. Milyen szép álunkok lesz itt az éjszaka.

Egy-kettő leugrottak a bakról és összekapaszkodva néztek körül. Bogó lassan, óregesen szállt le utánuk, azután körülnézett.

— Szentséges Uristen. Mindenütt csak erdő és erdő. Hol vagyunk tulajdonképpen?

— A Bakönyben, — kacagott az asszony.

Az öreg összecsapta a kezét és rémülten nézett rájuk.

— Micsoda? Elment az eszetek? Mi ütött belétek, hogy behajtottatok éjjelre betyárországba? Mit kísértetek az ördögöt? Itt akartok aludni?

— Itt hát, — felelt a férfi. — Úgyan ki bántana bennünket, szegény komédiásokat?

— Azzal egy-kettő nekifogtak a tűzrakásnak és nem nyugodtak addig, amíg magasan nem lobogott a láng, hogy haragosan nyalodása körül a lábast, amiben ott szomorkodott az az egypár krumpli.

Csőppet sem törődtek az öreg Bogó félelmével, zsörtölődéssel, aggodalmával. Útek a tűz mellett és a boldog öröm világt kerestül arcukon, valahányszor fészetalákozott a tekintetük. Igen nagy volt a csend. Csak néha érkezett hoz-

zájuk egy-egy rejtélyes sóhaj az erdő mélyéből és körösköröl, egyre jobban áradt a holdpatak, mintha el akarta volna önteni az egész világot.

Az asszony kivette a tűzből a lábast és igazságosan elosztotta a krumplit. Mindenkiéket három darab jutott. Mohón estek neki az ételnek és a következő pillanatban mégis kihullott szájkukból a falat...

Hirtelen, mintha az égből pottyan volna le, egy ugrással, ficánkolva köztöttük termert egy dalias marcona legény.

— Adjon Isten.

Bogó pillanat alatt a szekérmögé bujt, az asszony átölelte az urát s a férfi sapádnak nézett farkasszemet a hivatlan vendéggel, azután keményen válaszolt:

— Fogadj Isten.

A legény csak szökkent egyet és máris a földön termert. Tekintete egy röptében átlátott mindent, azután vidám szóval állott a pár elé.

— Sose féljének kenetek én: tölem. Nem haragom le én az orrárt senki fiának. Még kevésbé szegény komédiásoknak. Sőt inkább követségre jöttem, merhogy a gazdám szivesen látja keneteket magánál vacsorázni.

Bogó előbujt a szekér mögül s a komédia meggrázva szép fejt, megkérdezte:

— Aztán ki is a kend gazdája?

— Azt nem mondta, hogy kössen az orrukra, — hangzott a hetyke válasz.

— Hát aztán honnan tudja, hogy itt vagyunk?

A legény felvágta a fejt.

— Abban a szempillantásban tudta, amint beléptek az erdőbe. És azóta nem tettek egy lépést sem, amiről ne tudott volna.

— És hol lenne a vacsora?

— A tanyán.

— Miféle tanyán?

— A Sose tudom meg tanyán.

— Messze van?

— Egy óra alatt odaporoszkál a kis ló a kocsival együtt.

— És ha mi szépen megköszönjük az invitálást, de nem megyünk?

A legény kirántotta övéből pisztolyát és a komédiásra emelte.

— Akkor ha másképp nem megy, így bizonyosan menni fog.

Nem tehettek egyebet, a lovacskát újra befogták. Línka visszatette a lábasha a krumplit és a legény vezetésével pekiindultak az erdőnek. Sokat kanyarogtak, irányt változtatva, olyan utra is rátértek, ahol sose járt szekér, míg végül egy nagy, világos tisztásra értek, ahol tüzek égtek, a tüzek körül sötét hallgatóság alakok gubbasztottak és leghátul állott a fából és földből épült ház. A legény a házhoz irányította a szekeret, ott megálltak. A komédia és az asszonya kíváncsian indultak az ajtóknak, Bogó reszketye ballagott utánuk.

Az ajtó feltárult. A nagy, csupasz falu szobában csak egy ember tartózkodott, de az ott állt az asztalnál és egészen belezöldülte a középle. Az asztalon talán száznál is több gyertya égett és nappali fényben ragyogott az egész terem. Nem

volt benne egyéb butor, mint középen az asztal, körülötte székek és köröskörül a fal mellett lóca.

Az az ember pedig olyan volt, mintha vasból öntötték volna. Sokáig egy szó nélkül vizsgálta a komédiásokat, az után felemelkedett és őles teteje alig fért el a tető alatt. Megszólalt:

— Hogy ki vagytok, senki ne kérdezze! Bizonyosan tudja most már ugys mindegyitek, hogy ki a vendéglátó. Legényeim hírlú hozták, hogy komédiások vagytok, éhesek és szegények és nincs mit ennetek. Újtek le ide én hoztam az asztalhoz és egyetek!

Szeme ráillant a legényre a visszaült. A legény szó nélkül távozott s mire a komédiások elhelyezkedtek az asztal körül, már hozták is az ételt. Gulyásleves, utána zsírványecsénye és túrócsusza. A vacsora olyan csendben, olyan nesz nélkül zajlott le, mintha mindenki néma lett volna. S a komédiások a milyen nehezen fogtak hozzá eleinte, olyan alaposan vették ki azután részüket az ételből.

A férfi szerelmes szemmel nézte asszonya józú étvágyát, majd mindketten mosolyogva figyelték Bogó, aki szemlátványossá gyarapodott évs közben.

A finom ételhez kijárt a bor is. Ugy hogy vacsora után csillagot a szem és kipirult az arc, amikor a gazda egészségükre kívánta az ételt.

A komédiák elkor feléje fordult és hozzá intézte a szót:

— Amikor most megköszönöm gazduramnak a szives lá-

A tizenötzese lakosú Belize város, British Honduras középamerikai köztársaság székhelyét mutatjuk be fenti két képünkön. Amint részletesen megemlékeztünk annakidején, Belize-t óriási erőtől szélvihar, az ugynevezett hurrikán teljesen elpusztította, több mint kétezer ember halálát és felbecsülhetetlen anyagi kárt okozván. A szélvihar a tenger vizét mérföldekre hajította maga előtt, úgyhogy az egész vidéket elöntötte az ár. Baloldali képünkön Belize egyik utcáját, míg jobboldalt egy elöntött benszülött falu háztetőit láthatják olvasóink. (A "Southam Press" felv.)

A cseh népszámlálás szerint legalább egymillió a Felvidék magyarsága

Pozsonyból jelentik: A Narodni Politika-ban, a Kramaz-párt lapjában, dr. Hurych statisztikus leleplezően érdekes cikket ír az eddig hét pecsét alatt örökölt népszámlálás eredményéről.

Dr. Hurych adatai szerint a történelmi országok cseh többségű kerületeiben 7.472.268 lélek, a német többségű kerületekben 3.197.655 lélek a lakosok száma. A történelmi országokban tehát összesen 10.669.923 lélek él, akiknek körülbelül 70 százaléka cseh és 30 százaléka német. Az ugynevezett Szlovénia összes lakossága 3.330.885, Ruszinok lakossága viszont 725.350. Ez összesen 4.056.235 lélek. Szlovénia és Ruszinok lakosságából 2.5 millió a szlovák — mondja dr. Hurych — aki egyben megállapítja, hogy a magyarság száma egymilliót tesz ki, míg a ruszinok félmillió lelket számlálnak.

Ez a megállapítás a szenzáció erejével hat. A magyar statisztika ugyanis, amelyet éppen cseh oldalról sokat támadtak a megbízhatatlannak bélyegezték, 1.084.000-re tette a csehek által elszakított magyarok számát.

Ebből az adatból kitűnik, hogy a magyarok túlságosan tárgyilagosan állapították meg ezt a számot vagy pedig csupán a régi és elévült statisztikára támaszkodtak.

NEGYVENÉVES A VILAMOSZÉK
Az Egyesült Államokban a napokban volt a villamoszéknek, mint kivégzési eszköznek, 40 éves jubileuma. 1891-ben végeztek ki egy William Kemler nevű rablógyilkost az újszerű hűvösítőszékkel, melynek alkalmazása ellen az egész művelt világ tiltakozott. A lapok, amelyek a kivégzés módját az akasztás és a nyaktőlőnél barbárabbnak minősítették, még attól is tartottak, hogy a villamos székhez fűződő borzalom ártni fog a villamoság általános technikai és ipari népszerűségének. Maga Kemler kivégzése előtt nyugodtan megkérte a hóhért, hogy vizsgálja meg jól a készüléket, nehogy éppen vele történjen valami fennakadás. Az első villamoszék az auburni fegyházban kitört fegyvercsapás alkalmával 1929 július 28-án elégett.

MAGYAR KEZDEMÉNYEZÉSRE ÖSSZEFOGNAK A MEZŐGAZDASÁGI GÉPGYÁROK

A mezőgazdaság világválságának egyik következménye, hogy a mezőgazdasági gépgyárak helyzete is világszerte megrendült. Amikor a mezőgazdasági termények ára annyira lecsökkent, hogy a gazdaságszámvetés kifizetését sem fedezni, a gazdák természetesen nem tudnak újabb drága gépeket vásárolni, amelyek a mezőgazdasági termelés fokozására szolgálnak. A mezőgazdasági gépgyárak válsága párhuzamosan emelkedett a mezőgazdaság helyzetének romlásával. Így állott elő az a helyzet, hogy különösen a kisgazdák ezrei sokkal többel tartoznak a mezőgazdasági gépgyáraknak, mint amennyit földbirtokuk ér. Minél jobban csökken a buza ára, minél kevesebbet hozott a föld, annál nehezebben tudtak a gazdák kötelezettségeiknek megfelelni és már a múlt esztendőben a mezőgazdasági gépgyárak jelentékeny veszteségeket szenvedtek. Már a múlt évben elbocsátották munkásaik nagyszámú részét és az idén még inkább rosszabbodott a helyzet. Eppen ezért egy nagy magyar gépkereskedelmi vállalat vezetője már az év elején Lon-

donban, ahol vállalatának nagy üzleti kapcsolatai vannak, javaslatot terjesztett az angol mezőgazdasági gépgyárak vezetői konferenciájára elé az egész európai mezőgazdasági gépipar együttműködésére vonatkozóan. Az angolok nagy tetszéssel fogadták a magyar tervet és ennek alapján megindultak a tárgyalások Németországgal is. A német gyárak ugyancsak tetszéssel fogadták a magyar kezdeményezést és a terv a legjobb uton haladt a megvalósulás felé, amikor bekövetkezett a németországi pénzügyi válság, amely minden további tárgyalást lehetetlenné tett. De ha a mezőgazdasági gépgyárak nemzetközi kartelle nem is jöhetett létre, megindult a tárgyalás a magyar gyárak együttműködésének létrehozására.

ALAGUTAT TERVEZNEK A MONT BLANC ALATT
A nemzetközi autóforgalmi konferencia genfi ülésén érdekes tervet terjesztettek be, amely alagutat javasol a Mont Blanc alatt. A tervet a genfi városi tanács mérnöki hivatala dolgozta ki. Az alagutat 7 mérföld hosszú lenne s átlag 1200 méter magasságban futna át a Mont Blanc testén. A furás maga nem okozna nagyobb nehézséget, miután zárt gránit több áttöréssel is járhat, amelyet sehol sem bontanak meg földalatti vízfolyások.

Alig 9 millió bushel az Óhaza termésefeleslege

Míg azelőtt az volt a helyzet Magyarországon, hogy tekintélyes buza-termésefelesleggel dolgoztak és keresni kellett ennek a számára a piacot: a dolog most teljesen megfordult és számtaloni kell a lényegesen megváltozott helyzet következményével. A rossz termés mindent felborított. A csonka ország termése ebben az esztendőben mindössze tizenkét millió métermáza. A múlt évről másfél millió métermáza a tárolt felesleg a gazdáknál s raktárakban. Ilyenformán az egész gabonafelesleg alig haladja meg a hárommillió métermáza azaz kilenc millió bushelt. A sors különös gunya, hogy most akár

hatmillió métermáza is ki tudná elhelyezni. Olaszországban Németországban és Csehországban. Ezek után elkerülhetetlen, hogy csökkentésük a magyar buza-termelését. A minőségi termelésre kell helyezni a fősúlyt, továbbá az állattenyésztésre. Sok vidéken mutatkozik inség és kell vetőmaggal, kenyérgabonával segíteni a földműves társadalmon. Az állam most kezdte meg százhuszezer métermáza vetőmag szétosztását, de lehetősége, hogy végül is egymillió métermáza leszen szükség erre a célra. Ez tízmillió pengő terhet jelentene az államkincstár, azonban, ennek a vállalása elől nem lehet kitérni.

Gabonamonopólium van Jugoszláviában

Jugoszláviában buza és liszt-monopólium lépett életbe. Európa gazdaságtörténelmében ez az első eset, hogy a buza és a liszt árusítása állami monopólium. A monopólium bevezetését az tettené szükségessé, hogy a szabadalmazott állami kivitteltézet az elmúlt hetekben óriási veszteségeket szenvedett a buzakivittel s a 160 dinárral összevásárolt buzát jóval alacsonyabb áron volt kénytelen elhelyezni a kivitteltárolókban. A buza egyedárúsításának bevezetéséről szóló rendelet értelmében a szabadalmazott állami kivitteltézet 240 dinárral adja tovább a termelőtől összevásá-

rolt buzát a kereskedelmi malmoknak, amelyek kizárólag a kivitteltézetől vásárolhatnak buzát. Miután az intézet 160 dinárt fizet a buzáért és 240 dinárt kap érte a malmoktól, 100 kilogrammonként 80 dináros többlet áll elő, amelyet a kivitteltézet — a pénzügyminisztérium külön alapjába fizet be. Ezzel a különbözettel fedezteti azután a pénzügyminisztérium az intézet veszteségeit. Az angol sajtó különben báránságtalan fogadtatásban részesítte az új jugoszláv alkotmányt. A Daily Telegraph belgrádi levelezője szerint vezető jugoszláv politikusok az új alkotmányt is diktátorinak minősítik amelyről semmiféle alkotmányozó gyűlés nem fog tárgyalni. A horvátok és egyéb nemzeti pártok keserű csalódást éreznek, hogy az új alkotmány vég-

tást, megkérdem, hogy nánc-e valami kívánsága?

A hatalmas ember leengedte az öklét az asztalra. Megrendült bele az egész ház.

— Van ám. És éppen szólni akartam. Ha megvan a kedvetek és a készségitek, mutassatok valamit abból a komédiából, amit az embereknek szoktatok mutogatni.

— Szíves örömet, — hangzott a válasz.

S a komédiások összebejtak és tanácskoztak, engedélyt kértek, hogy kocsijukhoz mehesse- nek, ott az echo alatt azután gyorsan átöltöztek és mindhármán sötét köpenybe burkolva mentek vissza a terembe, ahol azóta minden ülőhelyet elfoglaltak azok az emberek, akik eddig kívül, a tűz körül ültek.

Elsőnek Bogó dobta le köpenyét és színes, rikító bohócruhájában előre ugrott. Tréfált kacagott, adomákat mondott, csupa vidámság és móka röp- pent el az ajkáról és ugyancsak megnevettette a mogorva legényeket. Másodiknak a férfi dobta el fekete köpenyét és aranyruhájában, mint egy királyi dala állott a meglepett emberek előtt. Ekes rigmusokban mondott el szomorú szívhez szóló történeteket, majd meg a haragos indulattól úgy dörögött a szava, hogy meg-megreszkedett a körüli ülők lelke is tőle.

Harmadiknak az asszony állott elő. Amikor lehullott róla a fekete köpeny, a csodálkozás- tól egyszerre szisszent fel az egész társaság. Hőfőhár ruhájában olyan volt, mint egy tündé- rkirálynő. Lassan, bánatosan né-

zett körül az emberek, az- után elkezdett dalolni. Bogó előszedte a gitárt és kísérte énekét. Egyik szép nótá következett a másik után, egyik szomorubb volt mint a másik. Egyik szólt a szegény lányról, a másik a szegény legényről, vérszívű, rengeteg bánatról és a hang, az a kedves, meleg hang mint egy báronyos kéz, úgy kótorászott a marcona emberek mellében hogy megtalálja a szívet és bánatba szorítsa... S amikor végül elénekelt az a dalt, hogy:

Fürdik a holdvilág az éj tengerében,
Méláz a haramja erdő sűrűjében...

lát minden marcona legénynek egyszerűen olyanná változott a képe, mintha az édesanyja elött állana és hallgatná a régi, kedves, korholó szavakat. Nem is maradt szárazon egy szem se s még a legöregebb betyár ráncos arcán is végig gördült az az egy könnyecspp, amit a leg-rejtettebb zugában tartogatott a lélek.

De erre aztán fordult egyet a szép komédiásné éneke. Bogó újjal is belekaptak a gitárba és egyszerre mindhármuk ajkáról felröppent a vidám nótá ugy, hogy belerezdült az egész ház. Egyre jobban harsogott a dal, vele dobant minden szív. A betyárgazdának ugy csillag- gott a szeme, mint a parázs, egyszer csak kirugta maga alól a székét és derékon kapva a szép komédiásnót, legényeinek tapsa, tombolása kíséretében,

ugy elropta véle a Kállay-ke- tőt, hogy gyönyörűség volt néznie.

Igy folyt a mulatság dallal, táncsal, mőkával s mesével hajnalig. Akkor aztán olyat ütött öklével a betyárgazda az asztal- ra, hogy egyszeribe kialudt mind a száz gyertya lángja tőle. Akkor vették észre, hogy a nap is bemosolygott már az ablakon. A sok legény mintha a föld nyelte volna el, néma ve- zényszóra mind eltűnt a terem- ből s a betyárgazda egymagá- ban állott a komédiások előtt.

— Köszönöm kendeknek ez: a gyönyörű éjszakát. Ne fele- dekezzenek meg sohase én ró- lam.

Azzal elővett egy ezüst Má- riással teli erszényt s a komé- diás kezébe nyomta. A követ- kező pillanatban, alig is vették észre, csak eltűnt ő is.

Pár perc múlva ugyanaz a betyke legény állott eléjük, aki 'devezette őket és elmondta ne- kik, hogy parancsa van őket visszavezetni az országútra.

Amikor a kocsiha ültek, ész- revették, hogy a belseje letérve van kolbásszal, szalonnával, és sonkával. Van benne egy zsák liszt is és három akkora ke- nyér, mint egy-egy malomkő.

A komédiások mosolyogva néztek össze és nagy boldogá- sukban észre se vették, amikor az országútra értek.

A nap már magasan járt a két mező s az átűzesedett lombok alig bírták el vállakon a nagy meleg súlyát...

Earl Jellicoe admirális, angol flotta háborús főparancsnokának Torontóba való megérkezésekor és ünnepélyes fogadtatásakor készült a fenti felvétel. A kanadai visszatért katonák Niagara Falls városában megtartott nagygyűlésére érkezett tulajdonké- pen a neves angol tengerész, aki a brit birodalom legionáriusai- nak elnöke. Jellicoeval történt 1916-ban, hogy a jütlandi sziget- csoport közelében balszerencsével ütközött meg a német hajó- rajjal, mely aránylag kis veszteség árán 28 angol páncélos csa- tahajót küldött a tenger fenekére. A "Winnipeg Tribune" sziv.

Egy jó tanács!

HA AZT AKARJA, HOGY
PÉNZE
GYORSAN ÉS BIZTOSAN
Érjen az ÓHAZABA:
KÜLDJE AZT A
621 Main Street, Winnipeg, Man
UTJÁN
TÁVIRATIDJ csak 75 cent
KERJEN PENZKÜLDÖVET
A COLUMBIA
MAGYAR GRAMPHON
LEMEZEK
képvislete és főterakata!

Az áruosztálynál
kapható:
Eredeti DIANA ádóborzsasz
Úvegje 45 cent és \$1.00.
Óhazai kaszák árára \$1.75
Piatnik játékkártya 65 cent.
Selmeci pipák szárral \$1.25.
MODIANO cigaretta papír
úrcatja 30 cent.
MODIANO cigaretta hüvely
10 doboz \$1.25
Importált édes-nemes PAPIKA
eredeti fűkísős csak 75 cent.
Eros RÓZSA Paprika fontja 48c

M. K. DOHÁNYJÖVEDEK
CIGARETTA és PIPA-
DOHÁNYAI eredeti csomagolá-
ban: 15, 18, 20, 30, 40, 50 és 95
cent csomagoként
VIDÉKRE A SZÁLLÍTÁS
KÖLÖN MEGFIZETENDŐ!
Kérjen részletes árjegyzéket!
"PANNONIA"
!! Ügyeljen a Címre!!

leg megsemmisíti az önállóság iránti reményeket, sőt még nemzeti pártok és egyesületek alakítását is tiltja. Sokan azt állítják, hogy az alkotmány csak szemfényvesztés a Népszövet- ség félrevezetésére.

A Morningpost szerint pana- szok hallatszanak Jugoszláviá- ból, hogy a pártalkitások kor- látozása megakadályozza a ma- gyar, a horvát, a mohamedán és macedón pártok tevékeny- ségét, fűnyedon értéktelenítve az összes engedményeket és dia- dalra segítve az új jugoszláv nemzetségeket. A montreali "The Gazette" vezérlökben lé- ti el a demokrácia leplebe bur- koltoit újabb nagyszorb diktatu- rát.

MINDEN KANADAI MAGYAR TUDJA, HOGY A KANADAI HIREKET LEGELŐSZÖR A KANADAI MAGYAR UJSÁG KÖZÖLI AZ ÖSSZES MAGYAR LAPOK KÖZÜL — BEKÜLDTE MÁR ELŐFIZETÉSÉT?

Keletkanadában
a legjobb, legbiztosabb és leghosszabb pénzküldés módja.
Pénzküldésekről teljes felvilágosítást vállalok.
HAZAK, FARMOK STB., ADÁS-VÉTELET INTÉZÉSESE VELEM
Bármilyen ügyes-hajos dolgában forduljon hozzám:
LOUIS SZABO
BOX 244 14 Crowland Str. Welland, Ont.
A "CANADIAN NATIONAL RAILWAY EXPRESS" magyar megbízottja.

P É N Z
KÜLDÉS A VILÁG BARMELY RÉSZÉBE POSTAN VAGY BURGONYILEG — HAJÓJEGYK ELADÁSA AZ ÖSSZES VONALAKRA EREDETI ÁRAKON
4% KAMATOT FIZETÜNK BE- TETEKRE NEGYEDEVI EL- SZÁMOLÁSSAL
THE HARBOR STATE BANK
Alapította: EMIL KISS,
4th Ave. 9th St., NEWYORK

Nagyszerű előadást rendeztek a windsori reformátusok

Ezretek első hetében, a munka napjának országos ünnepe a windsori reformátusok diástermében nagyszerű előadást rendeztek a műkedvelők. A református egyház kitünően felszerelt színpadán két vigjátékot adtak elő: az első volt a "Holdkőros". A windsoriak régi, közkedvelt műkedvelője, Tóth István játszotta Tarló Menyhért szerepét. Mrs. Péter, Antal Juliska, Györfly Lajos és Nagy Dezső alakították a kedves vigjáték többi szereplőit. A második színe kerületi vigjáték a "Bároné tekintetes asszony" Török Rezső írása. A címszerepeket Czapp Emmuska Dörner János és Császár Dezső alakították. Tóth István, Járdánházy Zsigmond és Járdánházy Franciska, Nagy Sándor és Györfly Lajos hősök szerepeiben olyan kitünően játszottak, hogy a közönség színi nem akaró tapsviharral honorálta játékukat.

A két darab közötti szünetben Mrs. Péter énekelte magyar nótákat cigánykísérettel, majd Szék György kuplázott. A sugó Mr. Exner volt. A darabokat Györfly Lajos rendezte. A há-

HOGY ALLUNK A DEPORTALÁSOKKAL?

Mostanában riasztó hírek keringtek Kanadában arról, hogy az öt évvel ezelőtti ideig tartózkodó bevándorlókat, akik városi és állami segélymunkákra jelentkeztek, deportálni fogják. Ismerve az ottawai kormány bírgadt álláspontját a tekintetben, nehezen adunk hitelt a híreknek, annyival inkább mert egyfelől rengeteg pénz kellene kiadni a tömeges deportálásokra s viszont ha bizonyos idő múlva — adja Isten minél hamarabb — jobb világ lesz, minden munkaközre szükség lesz.

Tekintélyes kanadai lapokban jelentek meg e hírek s mivel nehéz volt gazdájukra akadni, a "deportálási akció" forrásához, Ottawához folyamodott a "Kanadai Magyar Újság" tudósítója, nem elégedve meg a hamiltoni bevándorlási biztos megnyugtatóival. Hátha csak ugyan készült valami? Ez volt augusztus végén. Szeptember 18-án érkezett a bevándorlási miniszter levele, melyben a leg határozottabban kijelenti, hogy a miniszterium nem indított deportálási eljárást a közmunkákra beiratkozó bevándorlók ellen.

Mozgalmas társadalmi élet Wellandon

Múlt szombaton, szeptember 26-án tartotta a wellandi Ref. Nőegylet nagyszabású szüreti bálját a hetes uccai ref. otthonban. A pompásan rendezett mulatság a jókedvű vigalom jegyében folyt le és a szép csodálások, valamint a lelkes csodálványok valóban alaposan kihozták a bálba a vendégeket. A popogós csárdásokat Kósa és Kucsek zenekara szolgáltatta egészen a hajnali órákig, amikor egy feledhetetlen est emlékével távozott a megjelent nagyszámú közönség.

Vasárnap, szeptember 27-én pedig a Wellandi Magyar Önképzőkör hírneves műkedvelő gárdája adta elő Csibe Károly "Legényfurfang" című háromfelvonásos háborús népszínművét Simonka Miklós szakavatott rendezésében. A szereplők valószínűleg versengtek azzal, hogy a lehető leghűbben jellemezzék a fordulatot darab alakjait. Graf Annuska, Hoffer Erzsike, Hurák Elziska, Jutay Margitka és Mocsos Veronka tehetségük legjavát adták, míg a férfiszerepekben a rendező Simonka Miklós kivül Bodnár János, Pajzos Bertalan, Pongrácz Ferenc, Tarr József és Turi István remekeltek. A darabban előforduló énekszámokat zongorán Bundella Margitka és a szünetek alatt a Szűcs testvérek zenekara a legújabb dalokkal szórakoztatta a közönséget.

A wellandi Magyar Munkás Club csapata szeptember 19-én egy futball mérkőzés keretében látta vendé-

kereket oldottak és csak miután kifogyott a gázolajuk akadtak végeredményben csendőrkéze.

Népszerű Orvosi Könyvek.

Békécs: mindenkinél érthető tanítás az egészséges Ápolásról	65c
Békécs: Hogyan óvjuk gyermekeink egészségét	75c
Bucsaný dr.: A gyermek étete és gyógy módja	1.00
Természetes élet és gyógy módja	1.00
A napfény gyógyhatása	65c
Nyarakozni mint természetes gyógytényező	75c
Bunge E.: Alkohol-mérgezés és elfajulás	25c
Csacsemó a gyermek helyes Ápolásának módjára, képekkel	75c
Deceál dr.: Az egészséges élet tudománya	75c
Egészségtudományi szabályok	25c
Eichorst dr.: Az egészséges élet beteg aziv	75c
Focel: Az idegrendszer betegségei	75c
Friedrich dr.: Tuberkolózis elleni védekezés	25c
Galen: Az egészségtan kis kézikönyve	50c
Gottlieb dr.: A fogak és az ajk egészségtana	75c
Focel dr.: Az ideg és az érrendszer egészségtana	1.00
Jarintsoff: Hogyan születünk	50c
Kövcsés dr.: A neml betegségek	75c
Kayserling: Könyv a házasságról	35c
Hahn dr.: Hárca a fertőző betegségek ellen	25c
Juttasy dr.: Maszka, a test felújítására	50c
Loránd: A nők korai vénái	25c
Marbarger: Tüdőbetegek tüdőkezelése	75c
Möbuss: Az idegbetegségek gyógyítása	50c
Moh dr.: A gyermek szemének Ápolása	25c
Oláh dr.: Az emberi egészség	1.50
Léval dr.: Orvosi tanácsok	25c
Schulhof: Míg az orvos megérkezik	50c
Warró: Gyógyóvások mint a természet	50c
Orvosi tanácsok. Az orvosi tudományok kincsesháza. Több száz lappal nagy bibliás a' a' ban. Nékielérhetetlen minden családnál. Mélyen lehallított ára	5.00
Nó's mint háborúorvos. Húganyag összefoglalásában, Európa tudós orvosi a' m emberl testtel van kapcsolatban minden magyarnak a két nagy kötetben. A gyermek születésétől haláláig minden előforduló baját ismerteti és hasznos tanácsokkal szolgál a betegségek megelőzésére	12.50

A. WEISINGER
(A "Nóias Újság" v. szerk.)
könyv a szemüvekeskedésben
961 St. Nicholas Ave. New York
Kérjen nagy képes ábrákkal
magyar könyv, kotta és más hazai cikkek

Szüreti mulatság Kitcheneren

A kitcheneri "Magyar Klub" ez idei szüreti mulatságát szept. 19-én este 8 óráig kezdettel tartotta meg. A rendezés ügyes és fáradságot nem ismerő közeleléseivel és ügyes közönséget szórakoztatni. Különösen magras hűgött a jókedv, mikor kezdett vette a szölopás. A csodálványok és csodálványok figyelemmel érdekeltek és sok humorral és jókedvvel szívesen leplezték a szölopás éhes "tolvajokat".

Kedves jelenés volt a magyarruha csodálványok és csodálványok lánya. A csodálványok voltak: Varga Elza, Tóth Irénke, Miskál Juliska, Lakatos Manci, Lohács Juliska, Miskál Helena. Csodálványok Bordá István, Bordá János, Gelszer István, Zabol József, Ifj. Pethes József és Fodor István.

A zenét Láng János teljes zenekara szolgáltatta. A kitünően megrendezett mulatság az anyagi és erkölcsi siker jegyében folyt le és egy kellemesen eltöltött este kedves emlékeivel kezdett oszlatadni éjféli felé a nagyszámú vendégesereg.

Rev. Csonták Ferenc.

A WINDSORI MAGYAR REF. EGYHAZ HIREI

A keresztelés szent sakramentát a következő családok gyermekeinek szolgáltattuk ki: Mária, Tuszty András és neje Berecz Mária leánya, Alvinston Ont. Kereszt szülők: Huszty Károly és neje Tompa Anna. Edit, Juhász József és neje szül. Fehér Róza leánya. Kereszt szülők Kis Károly és neje Fehér Berta. Irén, Erzsébet, Juhász Mihály és neje szül. Darnal Borbála leánya. Kereszt szülők Hegyi Lajos és Hegyi Lajosné, továbbá Gál Sándor és Rimár Andrásné. Miklós, Pap Miklós és neje szül. Szűcs Emma fia. Kereszt szülők: Olajos János és neje szül. Gliba Eszter. Margit Császár Dezső és neje szül. Tóth Mária leánya. Kereszt szülők: Temessy István és Magyary Mártonné. Ilus, Irma, Bíró Sándor és neje szül. Kristóf Irma leánya. Kereszt szülők: Nagy Ferenc és neje szül. Asztalos Mária.

Házasságot kötöttek: Chismas István és Cotoara Mária Windsor, Ont. Petrus István és Tóth Julia Akron, Ohio. Tanuk voltak: Somodi János és Rimaszombat István. Borbély Albert és Szűcs Etele. Tanuk voltak Demeter Lőrinc és Farkas Ferenc Detroit, Mich.

Istennek gazdag kegyelme legyen e családokkal.

WINNIPEG, Man.

Szíves tudomásra hozzuk a winniepei magyar reformátusoknak, hogy a McDougall Memorial templom eladási folytán ezután a Mac Donald Ave-n levő Point Douglas Churchben fogjuk tartani istentiszteleteinket. Az első istentiszteletünk október 4-én délelőtt háromnegyed tizkor és délután négy órakor lesz. A tél folyamán ismét életbe léptetve a kétszeri istentiszteletet, a reggeli szertartás mindenkor pontosan háromnegyed tizkor és a délutáni négy órakor fog kezdődni.

Ez a templom különben ismerős a magyarság előtt, hiszen az egyház újrászervezésének itt tartották az első időben gyűléseiket az egyház hívei. Kérjük ezáltal is Winnipeg ref. magyarságának szíves pártfogását. Atyafiságos üdvözléssel a Ref. Presbiterium.

Múlt szombaton este két halásos szindarabot mutattak be a helybeli kath. műkedvelői a hitközségi-alap javára. Az idény első emeleti társadalmi eseményét Schebeck J. István konzul bszéddel nyitotta meg, mint a hitközség világi elnöke üdvözlővén az egybegyűlteket. Majd Gyulay István, Ficzere Rezső és Faförzán Miklós lendületes játékkal kacagatták meg a háas közönséget a "Hungária kikapott" című bohózat szereplőiben.

Ezután Gyulay Pista szavata következett, majd pedig Mihályffy István adott elő magyar dalokat szongorán, hámsittatán cigányos hangszereken. Gyulay Laci talpraesetten szavalt, Gfeller Manel pedig egy "szal dal" adott elő bájosan. A műsor utolsó számaként Prájmayer Terus, Ficzere Rezső és Gyulay István közreműködésével a "Vajasszemje" c. bohózat került színre a megjelentek általános tetésée közepett.

Végül Schebeck J. István konzul köszönte meg a szereplők fáradságát és a közönség áldozatkészségét, majd pedig az Oltáregylet tagjai szolgáltak fel a jobbnál-jobb sstémények telvél, illetőleg látják vendégül a megjelenteket. Sajnos a rendezőbizottságot, illetőleg a táncolni óhajtó fiatalokat kellemetlen meglepetés érte, amennyiben a tiszrendészt hatóságok arra a helyiségre nem engedélyezték többé táncot. A közönség azonban így is egy kellemesen eltöltött est emlékével távozott.

NINCSEN TÖBBÉ
Egyetlen egy megelégedetlen Magyar Honfitárs sem Kanadában, sem az Egyesült Államokban mióta a

KAUFMAN STATE BANK

oly

LELKISMERETESEN GARANTÁLTAN ELŐNYÖSEN PONTOSAN OLCSON

vállalja a kivándorolt magyar honfitársak óhazai pénzátutalását.

ÁRAINK BESZÉLNEK ÖN MAGUKÉRT

\$15-ig postán 50c távirattal	Összesen 1.25
25-ig " 70c "	" 1.45
40-ig " 90c "	" 1.65
50-ig " 1.00 "	" 1.75
70-ig " 1.20 "	" 1.95
100-ig " 1.50 "	" 2.25

100 dollaron felül másfél százalékos azaz \$100-ként \$1.50.

TAKARÉKJEGYEK UTÁN 4% KAMATOT FIZETUNK LEGYEN MIELŐBB SZERENCSENKI!

KAUFMAN STATE BANK
124-126 N. La Salle Street — Chicago, Ill.
Vagyon \$1.300.000.000. A legnagyobb chicagói magyar bank. A kanadai és amerikai magyar közmegelegedése a ma legjobb ajánlólevelünk.
Magyar levelezés!

MARIAVÖLGY, Sask.

Daradics András honfitársunk a múlt vasárnap vezette oltárhoz Lorenz Mártát a raymori templomban. Az esketési szertartást Father Csáki Benjámín quintoni plébános végezte. Tanuk voltak László András Regina-ból és Lorenz János.

Kukta István honfitársunk és neje kisfiát István névre keresztelték szeptember 2-án a quintoni róm. kath. templomban. A kereszt szülők tisztelt Benkó Mihály és neje tölötték be.

Father Hudák, aki legutóbb Kurokiban gondoskotta a lelkeket, viszont az előtt a lestocki magyar plébánia hivelt látta el, ezután is buscsi mona jóakaróttal, miután a köztijóben Európába utazik.

NEW YORKBÓL EURÓPÁBA
5 NAP A TENGEREN
CHERBOURGON AT
6 NAP BREMAN AT
a világ két leggyorsabb hajóján:

BREMEN ÉS EUROPA

HÉT NAPON BELÜL MAGYARORSZÁGBA ÉR

Vagy utazzák a népszerű

COLUMBUS

expresszóján. — Ugyancsak rendez heti járatok a híres Lloyd kabin-hajókkal

Irjen magyarul a következő címekre:

NORTH GERMAN LLOYD
854 Main Street WINNIPEG, MAN.
209 Avenue Bldg. SASKATOON, Sask.

Magyarországra és Vissza

Budapestig:

Montrealból	\$163.00
Torontóból	\$181.00
Winnipegől	\$236.00

Augusztus 1. től Október 15-ig
A visszatérésre két évig érvényes

Látogasson meg az Óhasát mostan. Ésználja fel a CUNARD társaság által felajánlott kedvezményes harmad- osztályú menetjéért jegyeket Kanadából bármelyik európai országba. Utjáján sok csodát láthatnak meg.

Kényelmes hajók indulnak Montrealból minden héten. Híres CUNARD kizsoltás. Azonkívül Kabin és Turista Hármad osztály. Forduljon bármelyik hajó vagy vasúti ügynökhez vagy pedig a CUNARD LINE magyar osztályához.

UTAZZUNK

274 Main Street
Winnipeg

CUNARDDAL

INGYEN

KÜLDÜNK MINDENKINEK egy izgalmas

Befejezett-Regényt

aki beküldi két barátjának a pontos címét és csomagolásra, postaköltségre 25 centet

KANADAI ELSŐ MAGYAR könyvkereskedés

Box 84. Crowland, Ont. Canada

Azoknak akik gyengék

Azok, akik gyengék, betegek, a nagy tehetetlenek, a Nuga Tone-t annak a csodálatos orvosságnak találják, amely új erőt és tehetőséget ad nekik. Megtisztítja a szervezetet a betegség csárlóitól, új erőt önt a szervezetbe és megerősíti az idegeket és izmokat is. Nuga Tone a férfiak és nők millióinak adott jobb egészséget és nagyobb erőt. Segít magán is. Nuga Tone kapható gyógyszerárakban. Ha gyógyszerésznek nincs, kérje meg, hogy rendeljen tőnek a nagykereskedőtől.

Robin Hood FLOUR

EBBOL A LISZTBOL TOBB ES JOBB KENYERET SÜTHET

Háziorvosunk Levelésládája

Lapunknak sikerült Dr. Biró Károly közreműködését megnyerni abból a célból, hogy mindazon honfitársaink is kikérhesék tanácsát, akiknek a nagy távolságok miatt nincs módjukban át rendelésben felkeresni. Ezen rovatunk keretében Dr. Biró teljesen díjtalanul ad felvilágosítást minden olyan olvasónknak, akinek előzetes rendezve van. — Akik kérdéseikre Dr. Birótól magánlevelet várnak, azt is ingyen kapják, ha előfizetést egy évre előre rendezik. Levélét az előfizetését együtt küldje a "Kanadai Magyar Ujság" címre: 375 Hargrave St. Winnipeg, Man.

Dr. Biró Károly

Ezután is felhívjuk honfitársaink figyelmét, hogy Dr. Biró csak teljes névaláírással és pontos címmel ellátott levelekre válaszol, de bárki tetszés szerinti jellegű hozzászólást, ha még nevének kezdőbetűit sem akarja nyilvánosságra hozni.

HU Olvasó, F.F., Ont. Fülére vonatkozó panaszainak oka valószínűleg, mindkét fül dobhártyájának az átfuródása és valószínűleg az elpusztulása. Ez korábbi betegségnek a következménye is lehet, mely annak idején kezeletlenül maradt. Mivel itt a fül egy fontos alkotórészének hiányáról van szó, amit semmiféle gyógyszerrel megneveszteni nem tudunk; be kell abba nyugodnia, hogy a hallása semmiféle kezelés után sem lesz jobb.

M.I. Webb, Sask. Haját vágassa rövide. Vegyen a gyógyszerárban kénes szappant, amellyel mossa fejét esténként meleg vízben. A szappanhatot hagyja rajta 10-15 percig és utána ismét öblítse le. Ezután dörzsölje be fejét erőteljesen valamely kínin-tartalmú hajnövesztővel, melyet szintén beszerezhet bármely gyógyszerárban. Ezt a kezelést hosszú időn át kell folytatnia, azonban azok a hajszálak, melyek már vékonyak, ki fognak hullani és a kopasz helyeken nem fog többé hajja nőni. Az egészséges hajszálak azonban megmaradnak és megerősödnek gondos kezelés esetén.

S.N. Meacham, Sask. Olvas, sa el a fenti üzenetet, azonban kérem hogy a jövőben ne írjon névtelen levelet, melyet csak teljes című levelekre válaszolok.

J.C. East-Coulee, Alta. A tuberkulózisnak csak egyféle eredményes kezelése van és az a sanatoriumi. A tüdőbaj legjobb gyógyszere a teljes testi és lelki nyugalom, friss levegő és jó táplálkozás. Kérje meg orvosát hogy küldje Önt be a sanatoriumba, ahol a bajának elrehabilitálásához mérten több hónapot kell eltöltenie, míg ismét munkaképes lesz. Ne vesztessen időt, mert kedvező eredményt csak akkor várhat, ha minél előbb kerül szakavatott kezébe.

J.T.M. Semmiféle betegség nem szegény és bajával okvetlenül forduljon orvoshoz, mert azokkal a gyógyszerekkel, amit barátai vagy kuruzsok ajánlanak soha meg nem gyógyulhat.

A haj tünete ugyan elmúlnak, de a betegség megmarad és még évek múlva is kiújulhat. A szakértő kezelés ezenkívül eljéti a későbbi komplikációknak, melyek a negyvenes-ötvenes éveket sokszor oly keservessé teszik.

MAGYAR LELKÉSZ ELOADASA

Kovács Ferenc hamiltoni lelkes szeptember 18-án este előadást tartott a Main St.-i baptista egyház négyesületé évadnyitó vacsoráján. Előadásának tárgya volt a bevándorló lelki nehézségei s a köztük és a bennszülöttekkel teremtendő lelki kapcsolatok ápolása. Különös képen hangsúlyozta azt, hogy a saját hazájukból kiforgott magyar bevándorlók hiúságára feltétlen számíthat Kanada.

TOVÁBB ÖZÖNLIK AZ ARANY AZ EGYESÜLT ÁLLAMOKBA

Newyorkból jelentik: A Federal Reserve Bank aranytartaléka újabb rekordot ért el. Dél-amerikából az utóbbi napokban nagymennyiségű aranyszállítmány érkezett, úgy hogy az Egyesült Államok aranytartaléka ötmillió dollár fölé emelkedett. Még ez az óriási összeg sem jelenti az aranytartalék maximumát, mert Argentína a múlt héten további 50 millió dollárt indított utnak Newyork felé. A többi délamerikai állam is nagyobb arany mennyiséget küld a legközelebbi hetekben Newyorkba az esedékes törlesztések fejében.

Kanada a múlt hét elején egy, a hét végén szintén egy-milliót, közvetlenül lapzárta előtt pedig félmilliót, a közelmutban tehát összesen két és félmillió dollárt küldött Newyorkba. A kanadai dollár árfolyamának alakulását ezzel az összeggel lehetőleg ellensúlyozni tudják.

NIAGARA FALLS, Ont.

Szeptember 19-én zajlott Berkes Ignác 30 éves, egy származású magyar birkozóhajók mérkőzése Sandwell buffalói olasz bajnokkal az Italian hallban. Berkes 17 perc és 2 mp. alatt vállrafektette ellenfelét, úgy hogy a bírót jelentette ki győtesnek az egybegyűlt magyarok nagy örömeire. *Ninács Ferenc.*

Megünnepeljük október 6-át

A hamiltoni magyar egyházak a Brantfordi B.S. Egylettel karöltve ez idén is megtartják az október hatodik emléktünnepélyt. Az előkészítő bizottság 20-4 határozata szerint október 4.-én a 6.-ához legközelebbi vasárnapon tartják meg e nagy ünnepet, melyre minden hazafias érzésű magyar figyelmét jólőre felhívjuk.

A református iskolateremben este 8 órai kezdettel tartandó műsor már eddig is tartalmasnak és változatosnak ígérkezik. Aki még szereplésre jelentkezni óhajt lépjen érintkezésbe Gondos Lajossal, ki a főrendezői tisztviselőt vállalta (címe 465 James St. N.). Az ünnepély műsorát beszédek, szavatok, zene, színművek stb. alkotják. A rendezőség kéri a közönséget, hogy

Hogyan történt a bia-torbágyi katasztrófa

Folytatás az 5. oldalról. Közvetlen lapzárta előtt kaptuk kézhez az első óhazai lapokat, melyek a következőkben számolnak be a megízé bia-torbágyi szerencsétlenség részleteiről:

Szeptember 12.-én éjszaka pontosan 12 óra 12 perckor a torbágyi vasútállomás előtt a bukerest-ostende gyorsvonatot ismeretlen tettesek előre elhelyezett bombával felrobbantották. A hat emeletnyi magasságu viaduktról öt kocsi a mély ségbe zuhant alá. Melyen belefordultak a földbe, a súlyos vasfalak pozdorjává törtek és maguk alá temették az utasokat. Ártatlan, gyanútlan békés polgárok és szegény munkások, asszonyok és gyermekek a legszörnyűbb kínok között fejezték itt be életüket.

Szombaton éjszaka 11 óra 30-kor indult el a keleti pályaudvarról a 10-es számú gyorsvonat, amely Buarestből kiindulva, Budapestet keresztül Bécs-Köln-Páris, illetve Ostende felé közlekedett. A gyorsvonat kilenc kocsiból állt. Amikor a szerelvény Bia-Torbágy közelében járt, a torbágyi vasútállomás előtt lévő viaduktra ná robbant fel az elvetemült gonosztevők által előre elhelyezett bomba.

A torbágyi vasútállomástól körülbelül öt percre van ez a viadukt. Mély völgy felett viszi a vonat utja. A viadukt huszonnégy méter magas és hatvan méter hosszú. Mellette pár huzamosan néhány méternyire egy másik hasonló viadukt van Ezen páros vonalon bonyolították le a budapest-hegyeshalmi forgalmat. Az első viadukt Pest felőli részén volt elhelyezve a bomba, tehát ott, ahol a magas hidra ráment a gyorsvonat.

A bomba elkészítése és elhelyezése szakértelmet árul el, bár alapjában véve primitív módon történt. Két egyszerű villanyzeblámpa-elemet helyeztek egymás mellé. Az áramot nem kapcsolták be, hanem a viaduktra rámentő vonat nyomása hozta létre az elektromos kapcsolást. A villamos zeblámpa zsinór által össze volt kötve egy kis ugynevezett vulkánfiber-kofferral. Ebben egy tiszta egygrammos robbanógyutacs volt, alkalmasint nátrium-hidrogén.

A vonatkerékek nyomása a 2 zseblámpaelemet bekapcsolta, s ez működésbe hozta a zsinóron keresztül a robbanógyutacsot, az pedig a vulkánfiber-kofferon lévő robbanószert. Ez a robbanószert esetleg ekrazit volt és egy kiló vagy másfél kiló súlyu lehetett. Az éjszakai gyors gyanútlanul alvó utasai egy hatalmas robbanásra riadtak fel, amelyet magasba szökő lángoszlop éles felvillanása követett. A másik percben már segítségkérés és jalkiállítás hangzavara harsogott bele az éjszakába.

telemben véve, sötétben tapogatózva, kezdtek hozzá a segélynyújtáshoz. Hamarosan összehordtak fát ami a kezükbe akadt a lezuhant Pullman-kocsi romjai alól kiszedték a fatörzseket és azokat magyába hordva felgyújtottak. Ennek a kísérteties magyafénynek a világa mellett kezdődött a mentés. (Helyszíne miatt jövő számunkban folytatjuk)

Pusztit a gyermekparalízis Montrealban

A múlt hét elején boldogan jelentették a montreali egészségügyi hatóságok, hogy a gyermekparalízis néven ismert rettenetes bennulási kór már nem terjed oly járványszerűen mint eddig. Ugyancsak nyilvánosságra hozták, hogy a megbetegedések száma akkor 262 volt és hogy teljesen elegendő szérum áll az orvosok rendelkezésére. Amint lapzártakor értesülünk, a veszedelmes betegség újabb ismét felütötte fejét és az elmúlt 48 óra alatt husz egészséges kisgyermek kapta meg a sok esetben halálos kórt.

KONZULI KERESTETÉSEK

Felkérem az alant felsoroltakat, hogy saját érdekükben mielőbb közöljék jelenlegi címüket az alulírott m. kir. konzulátussal.

Horváth Imre volt címe c/o. Frank Konyha 52 West Broadway, Yorkton, Sask. Molnár József volt jánosil (Csehszlovákia) lakos, Sima János Al főszend, Gaga András, Orsz. Porcák János Sajóvámos. Tóth István László dabszenyő, Bodolszky Pál vagy Bodolszky Pál volt címe 430 Victoria Ave. Regina, Sask. F. Gál László Kelemér, Gehring Henrik Somogy-szil, Caerules Károly Nagynarda, Krizsmann Márton Dusz, Papp Ilés Kislujzállás, Köles János Kisánna, Hajdu József Szendrő, Gessler Mária férjezett Frey Mártonné volt címe Waverley, Sask. 40 2.

Magyar Királyi Konzulátus Royal Hungarian Consulate 625 Royal Bank of Canada Building WINNIPEG, Man.

MIT NEM VEHETETT EL TÖLÖNK TRIANON?

Mindent elvehettünk tőlünk Trianon, de nem vehette el a magyar érdekségi áthatott sok-sok magyar dalt, amelyek összekötő kapcsulat szolgálnak az elszakított területek magyarsága és a megcsontított ország magyarsága között. Ezek a magyar nóták a kanadai magyarságnak is összekötő kapcsulat az óhazával. Tanítsuk gyermekeinket a magyar dalok játszására, hogy ezáltal is ápoljuk bennük a magyar érzést. Ezt mindenki megteheti, ha megrendeli a Palotásy-féle 101 magyar dal 3 hatalmas kötetét, amely pártatlan gyűjtemény 303 magyar dalt tartalmaz.

Aki a dalokat játsza, énekel vagy azok verseit olvassa, annak személe kerül a szülőfaluja és a ház melyben bölcsője ringott és a bölcső mellett édesanyja soha el nem felejtendő, jószágos képe. Megrendelhetők: Wiesinger könyv és zeneműkereskedésében 961 St. Nicholas Ave. New-York, N.Y. USA. Kérje az ideál nagy képes árjegyzékem minden hazai cikkéről. I. kötet ára \$1.50. 3 kötet egyszerre rendelve \$4.— Szállítási és biztosítási költség 25 cent melléklendő. (Hirdetés.)

4 nagy karácsonyi társasutazás az Óhazába

TISZTVISELŐINK SZEMELYES VEZETÉSÉVEL
1931 október 10-én
WHITE STAR LINE
"DORIC" hajóján
Winnipeg — Budapest \$148.25
Oda-vissza \$236.00
Winnipeg — Prága \$142.39
Oda-vissza \$228.00

November 28-án
CUNARD LINE
"ASCANIA" hajóján
Winnipeg — Budapest \$148.25
Oda-vissza \$236.00
Winnipeg — Prága \$142.39
Oda-vissza \$228.00

December 10-én
HAMBURG-AMERICA LINE
"DEUTSCHLAND" hajóján
Winnipeg — Budapest \$160.88
Oda-vissza \$252.70
Winnipeg — Prága \$156.44
Oda-vissza \$239.20

December 11-én
FRENCH-LINE
"ROCHAMBEAU" hajóján
Winnipeg — Budapest \$159.44
Oda-vissza \$252.70
Winnipeg — Prága \$153.59
Oda-vissza \$239.20

JELENTKEZZÉK MÁR MOST!

"PANNONIA"

261 Main St., WINNIPEG Man.

TITOKZATOS BOMBA-ROBBANÁS MONTREALBAN

Múlt hét keddjén délután két óra 15 perckor hatalmas detonáció reszkette meg a montreali városi rendőrfőnökség épületének környékét. Ismeretlen tettesek ugyanis egy arra haladó automobilból robbanóanyagokkal telt bombát dobtak be a rendőrségi telefonközpont ablakán. A robbanás következtében a telefonkezelők kivétel nélkül elvágódtak a földön, néhány ablak betört, azonban komoly kárt nem okozhattak a merénylők. A titokzatos körülmények között lefolyt bombamerénylőt tetteseit keresik.

SZARKA JÓZSEF

üzletében magyar pipa és cigarettá dohány, papír kapható.
A Kanadai Magyar Ujság úgynöke előfizetéseket, hirdetéseket, kerestéseket felvesz a lapszámára.
MAGYAR OTTHON SZALLODA
408-4. Ave. South
Lakás: 609-13 Str.
LETHBRIDGE, ALTA.

A SLAVE FALLS ÁRAMFEJLESZTŐTELEPET ÜZEMBE HELYEZTÉK

VEGYE IGÉNYBE

A WINNIPEG VÁROSI "HYDRO" ÁRAMAT

UGY HAZI, MINT IPARI HASZNALATRA

"A Hydro-fogasztrók egyttal Hydro-építők"

Látogassa meg a Hydro mintakiállítását

55 Princess Street alatt

ÉS

TEKINTSE MEG CSODALATOS VILLAMOS KIARUSITASUNKAT!

Arainkat a Slave Falls erőtelep megnyitására ünnepére szállítottuk.

A Kanadai Magyar Ujság angol leckéi

124. LECKE

Dohányzik ön uram? Nagyon ritkán. Néha szoktam szivarozni.	Do you smoke Sir? Very seldom. I use to smoke cigars sometimes.	Du ju szmók szór? Veri szeldam. Aj juz tu szmók szigársz szamtámsz.
Engedje meg hogy meg kínáljam egy szivarral. Köszönöm. Adhat nekem egy kis tüzet? Örömmel. Ennek a dohánynak kellemes illata van. Ez a dohány kaparja a torkomat. Szereti ön a magyar dohányt? Oh, igen, én nagyon szeretem. Az ön pipája kialudt. Itt van a gyufa. Szereti ön a cigarettát? Nem szeretem, mert az egészségtelen. Nincs párja egy jó szivarom.	Permit me to offer you a cigar Thank you. Can you give me a light. With a pleasure. This tobacco has an agreeable taste. This tobacco scratches in the throat. Do you like Hungarian tobacco? O, yes, I do like it very much. Your pipe is gone out. Here are matches. Do you like cigarettes? I don't like it for it is unhealthy	Pörmit mi tu afför ju e szigár. Thenk ju. Ken ju giv mi e lájt? Vith plezsoör. Disz tabekó hez en egrébt' léstz thrórt. Du ju lájk Hangérien tábekó? Ó jesz, aj du lájk it veri mács. Jur pájp iz gan aut. Hír ár mecsősz. Du ju lájk szigeretsz? Aj dont lájk it, for it iz anhelit.
Nothing better than a good cigar.		Nathing bedör den e gud szigár

"HAZADNAK
RENDJUTLENUL
LEGY HIVE, OH MAGYARI!"

MAGYARORSZÁGI HIREK

"CSONKAMAGYARORSZÁG
NEM ORSZÁG, EGÉSZ
MAGYARORSZÁG
MENNYSZÁG!"

A KANADAI MAGYAR UJSÁG
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÉNEK JELENTÉSEI
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÜNK Címe: HEGEDŰS SÁNDOR UCCA 18. IV. 2.

MI UJSÁG A MEGYÉNKBEN?

BARANYA MEGYE

A mohácsi szőlőhegy alatt már évek óta kísérletezik különböző gabonafajtákkal és más növényekkel Kőszl Ottó. Nemrégiben fejezte be a kanadaihoz hasonló orosz keménybuza átültetési kísérletét, mely legutóbb sikerült neki, a gyapot érési idejét megrövidítve. Ezzel az eljárással Magyarországon nagyobb területen megfelelő gyapottermelést lehet majd folytatni.

CSANAD, ARAD ÉS TORONTÁL MEGYE

Nagy megröbbsenést váltott ki Erdélyben, hogy a közoktatásiügyi miniszter olyan tanítókat nevezett ki az erdélyi magyar és német községekbe, akik egy szót sem tudnak magyarul, illetve németül. Így Arad megyében 45 régati tanítót neveztek ki magyar és német iskolákba.

CSONGRAD MEGYE

Egy hirtelen támadt vihar Kiri András 41 éves földmivest az alótanyai átokházi földeken munkája közben a mezőn érte. Kiri a vihar elől két kis fiával a kukoricaszárból rakott kis császkunyhóban kerestett menedéket. Vihar közben a villám belesapott a császkunyhóba, az apát agyoncsapta, kisebbik fia pedig súlyos égési sebeket szenvedett. A nagyobbik fiúnak csodálatosképpen semmi baja sem történt.

HAJDU MEGYE

Egy debrecenkörnyéki gazda bevitt a városba egy szekér dínnyét. A dínnyeket kirakta a földre, de délig hiába várt vevőre, egyetlen egy darabot sem tudott eladni. A gazda nem akarván hiába fásztani a lovát és inkább ingyen szétozogatva a szekér dínnyét, nehogy szegényszemre haza kelljen vinnie.

PEST-PILIS-SOLT KISKUN MEGYE

Lajosmizse multjának egyik legérdekesebb történelmi emléke a törökulárnak áldozatul esett régi temploma. Hasonló értékes emlék porlad a homok alatt Ladányben is. A munkanélküliség csökkentésére még ez évben ásatásokat kezdenek, hogy feltárhassák a régi templomok maradványait. Az előkerülő történelmi értékek leleteket a kecskeméti múzeumban helyezik el.

Kispest város vezetősége elhatározta, hogy kutyahamvasztót építtet a kiskunhalasi állathamvasztó mintájára. A közegészségügyi szempontjából jelentős hamvasztót még ebben az évben felépítik.

SOMOGY MEGYE

A szigetvári országon Botyka határában egy Pécs felé haladó gépkocsi kormányzerkezte megrongálódott, az autó nekiment egy magasfeszültségű villanyoszlopnak, melyet kettétört. A két utas az autóból kiesett, az autó pedig megállás nélkül továbbrobogott és kidöntötte a következő villanyoszlopot is. Ennek következtében a környékbeli ötvenkét község világitás nélkül maradt.

SZOLNOK-DOBOKA MEGYE

A megszállott Szolnok-Doboka megyei Sajóudvarhely városi illetében van egy óriási tölgy, amely arról nevezetes, hogy Árpád a vereckei szoroson való átkelése után megpihent alatta. Olyan hatalmas az átmérője hogy nyolc meglett ember állt bírta átfelelni. Legutóbb a megszállók "közbiztonsági" okokból kivágták az ezeregyéves estendő nemzeti eredélyét. De a gyöker koronája mellett ott van az új hajtás! — Az ezer éves tölgy újjászületve tovább él.

VESZPRÉM MEGYE

Hétszáz külföldi és hazai vendég részvételével ünnepelte a világhírű pápai-református kollégium 400 éves jubileumát. A kormányzó vezetésével a magyar tudományos élet színe-jaya megjelent az ünnepségen, mely alkalommal az intézet két volt diákjának, Petőfiinek és Jókainak szobrai is leleplezték. Vilma holland királynő és Rothermere lord táviratilag üdvözölték ez alkalomból a pápai kollégiumot.

UDVARHELY MEGYE

Zetelakán tilos minden temetés mindaddig amíg a gyászoló nép ki nem fizette az adótarozását. Nemrég kihirdették, hogy a jegyző csak azzal áll szóba és annak ad ki írást vagy bizonyítványt, aki igazolni tudja hogy összes adóját rendezte. Ehez járul most a legújabb ukáz, hogy aki legalább fél-évi adótarozását ki nem fizeti, annak a jegyző sem halotti sem születési bizonyítványt nem állít ki.

MÁR A CSEHEK IS ISMERIK A SZERBEKET

Prágából jelentik: A "Slovenska Politika" azzal vádolja meg a szerb kormányt iskola-politikáját, hogy a bácskai tót kisebbség elszékesítésére törekszik. Példaképpen felhozza a

lap az erdővégi tót iskola esetét amely a magyar uralom alatt szabadon működött, de az összeomláskor a szerbek kizsájtították maguknak. A tótok sürgetésére sem hajlandó a kormány a kisebbségi iskolát viszállítani.

„NE LEGYEN TEMETŐ BUDAPEST HELYÉN!”

Nemcsak az állam ügyeit hozták rendbe, hanem Budapest székfővárosát is szanálják. Egész biztos, hogy ellenségeink részéről a külföldi sajtóban ha mis beállítási cikkek jelennek meg a főváros ügyeinek rendezésével kapcsolatban és éppen ezért a "Kanadai Magyar Ujság" budapesti tudósítója felkereste Ripka Ferenc főpolgármestert és megkérte, hogy Budapest dolgairol tájékoztassa a külföldi magyarságot.

— Nagyon örülök annak, — mondotta Ripka Ferenc — hogy a kanadai magyarságnak beszélhetek a mi szép Budapestünk-ről. Barátoknak beszélek, tehát megmondhatom őszintén, hogy bizony komoly bajban vagyunk, azonban egy pillanattal sem szabad azt hinni, hogy Budapest viszonyait nem lehet rendbehozni, vagy katasztrófa következhetne. Budapestnek kerekén 200 millió pengő a költ ségvetése. Ebből 20 millió pengőt eddig még nem tudunk fedezni. Az egész világon, de különösen Európában gazdasági válság van és ennek hatását érezte meg a magyar főváros is.

— Az első áldozatot a tisztviselőknél kell hozniok. Sokat beszéltek magafizetésükről és arról, hogy egyeseknek több helyről van jövedelmük. Én voltam az első, aki főpolgármesteri székfoglalómban harcot indítottam az esetleges visszáságok ellen. Magam például nyugdíjamról mondtam le, ezzel is példát adván, hogy a nehéz időkben nem az a fontos, hogy egyes embereknek legyen vajta kenne a kenyérre, hanem arra kell törekedni, hogy mindenkinek meg legyen legalább a száraz kenyere. A nagyfizetésű tisztviselők jövedelmét 45%-kal leszállítottuk. A kis tisztviselők fizetésredukciója 10%. Így sikerült 10 millió pengőnél valamivel többet, körülbelül 2 millió dollárt megspórolni. Még mindig hátravan kétféle dollár. Ekkor gondoltunk arra, hogy a közszolgáltatások árát felemeljük és így Budapest ü-

gyeinek rendezéséből nemcsak a tisztviselők, hanem a város minden lakosa kivesszi a maga részét.

— Nem szeretném, ha a külföldi magyarság azt hinné, hogy a magyar főváros ezekben a nehéz időkben pazarolt és azért jutott ilyen rossz viszonyok közé. Talán az építkezések terén túltelünk a megengedett határon, de ennek meg volt a maga oka. Nagyon nagy volt a munkanélküliség és minden áldozat árán munkát akartunk adni. Láttuk azt, hogy a munkanélküliség milyen pusztítókat visz végbe egyes országok szervezetében és ezért azt volt a célunk, hogy inkább munkához juttassuk a munkanélkülieket. Voltak fényűző építkezések is, amelyek azonban csak első látásra azok, miután az idegenforgalmat ezzel lényegesen emeltük. Fűrdőinkről külföldön a legnagyobb elragadtatás hangján beszélnek. Volt olyan angol vendégünk, aki egy-két napra akart jönni és hetekig itt maradt. Allig van olyan külföldi vendégünk, aki ne hivatkozna arra, hogy valamelyik barátja küldte ide Budapestre.

— Nem engedhetem meg azt, hogy a magyar főváros helyén temető legyen, mert ebbe a temetőbe kerülne egész Magyarország is. A magyar élet Budapesttel áll, vagy bukik. A nevelési kiadásokat leépíteni nem lehet, a szociális akciókat pedig ki kell bővíteni. Soha olyan nagy nem volt a nyomor, mint most. Ezzel meg kell küzdeni. Magyarországon és Budapesten nem lehet éhez ember. Télen újra melegdohányosított nyitunk, ahol mindenki meleg levest és kenyert kap, ezenkívül étkezőhelyiségeket állítunk fel, ahol naponta legalább egyszer minden éhez meleg ételt kaphat. A szegény emberek közt fát és szenet osztunk szét. A kormányzó felesége az idén is inszégakciókat indít és amennyire erőnkől teik, segíteni fogunk a nélkülözőkön.

PAIZS ÖDÖN

Hétről-hétre

A magyar országgyűlés 33-as szakkbizottsága naponta ülésezik, igyekezik olyan rendelkezéseket hozni, amelyek révén az ország gazdasági mérlegét helyreállítják. Kétszeresen emelték a magánalkalmazottak kereseti adóptéklát, a háztulajdonosok ra szükségadót vetettek ki, a forgalmiadót 2%-ról 3%-ra emelték. Minden áldozatot meg hozott eddig az ország csak azért, hogy ne legyen infláció, mert ez az eddigi eredmények megszüntetését jelentené. Körülbelül 70-80 millió pengő új jövedelemre számítanak. Ebben természetesen benne van a cu koradó felemelésének jövedelme is. Valamennyi állami üzem felülvizsgálják és a fölösleges üzemeket leépítik. Egészen radikális intézkedésekhez folyamodtak, a sokat kifogásolt Lillafüred nagyszállót egyelőre lezárták, csak télen és nyáron tartják üzemben, nehogy ráfizessenek.

Nagyon vigyáznak arra, hogy magyar pengő ne menjen ki fölöslegesen az országból, Weinreb Oszkár bankár 38.000 pengőt akart kivinni repülőgéper, majd pedig vasuton. A pénzt le foglalták és a rendőrség letartóztatta. Igen sokan levérből küldtek ki pénzt. Most felhatalmazták a postát, hogy a gyanus leveleket tartsa vissza, ezeket egy bizottság vizsgálja felül, természetesen ugyanakkor jelen van a levél küldője is, ha azt a levél borítékából meg lehet állapítani.

Debrecenben a kanadaihoz hasonló gyermekparalízis-járvány tört ki és ezért az iskolák megnyitását elhalasztották. Láng Sándor dr. városi tisztifőorvos erősen lépett fel és így

sikerült a betegség terjedésének elejét venni. Nagyon sok baj van a tifuszmegbetegedésekkel is. Naponta 70-100 új tifuszos megbetegedést jelentenek be a népjóléti minisztériumba. A vizsgálatok szerint a tifuszmegbe-

gedéseket a rossz ivóvíz okozta. A kormánynak az az álláspontja, hogy egészségügyi költségvetési tételekben egy krajcárt sem fognak megtakarítani mert ezen a téren a kicsinyeskedés megbosszulná magát.

szerűségéről, amelyeket a magyar kormány mostanában szándékozik végrehajtani.

A legfőbb törekvés pedig oda irányul, hogy ez a vélemény ne irásbeli adatok alapján alakuljon ki, hanem az illetők itt Magyarországon tanulmányozzák a kérdést, hallgassák meg az összes érdekelteket, vizsgálják meg az eléjük terjesztett adat-tömeget s a közvetlen szemlélet alapján mondják meg, helyes uton jár-e a kormány most, amikor az ország pénzügyi és gazdasági talpraállítására az ismert megoldást választotta.

A MI LAPUNK AZ ÉLNI-
AKARÓ TÖREKVESEK BATOR
SZÓSZÓLÓJA, MELY MIN-
DENKOR MEGVÉDI AZ
IDEGENBE SZAKADT
HONFITARSAINK
ÉRDEKEIT

Pénzügyi szakértőt küld az Óhazába a Népszövetség

A Magyar Távirati Iroda jelent: Pelényi János felhatalmazott miniszter, Magyarország állandó népszövetségi delegátusa Sir Eric Drummond, a Népszövetség főtákarának a következő szöveget nyújtotta át:

"Amiódon a háború után Magyarország gazdasági és pénzügyi válságba jutott, a Népszövetség szíves volt értékes és határozott segítségben részesíteni. Ennek folytán hozzá lehetett kezdeni Magyarország pénzügyi újjáépítéséhez és az gyorsan és jó eredménnyel végre is hajtott.

A jelenlegi világválság következményei súlyosan érintik Magyarország gazdasági és pénzügyi életét. A magyar kormány a Népszövetséghez fordult azzal a kéréssel, hogy vizsgálta meg az ország pénzügyi helyzetét szakértői ankét útján. A magyar kormány őszintén reméli, hogy a Népszövetség, amely oly sikeresen támogatta Magyarországot a multban, szíves lesz a jelen helyzetben is segítséget nyújtani az országnak a célból, hogy pénzügyi rekonstrukciós munkájának az állandósága továbbra is biztosítottassék.

Pelényi".

A magyar jegyzéket a népszövetségi főtákar a Lerroux-spanyol külügyminiszter elnökelete alatt összeült népszövetségi tanács elé bocsátotta, amely azal haladéktalanul, még napirend előtt foglalkozott. Előadó: Bradland norvég külügyminiszter választották.

A Tanács elnökének felkérésére Pelényi János magyar felhatalmazott miniszter is helyet foglalt a tanács asztalánál.

Genfi jelentések hírlí adták, hogy Walkó Lajos külügyminiszter beható tanácskozásokat folytatott a Népszövetség pénzügyi bizottságának vezetők tagjaival, Davies amerikai, Niemeyer angol, Suvia olasz és Chalaifar francia küldöttel. Politikai körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak a külügyminiszter genfi tanácskozásainak, amelyek azonban semmiféle kölcsöntárgyalással összefüggésben nincsenek. Magyaror-

KANADAI SZOLGÁLAT

HAMBURG és HALIFAX között

Rendés hajójaratok a Hamburg Amerika Vonal népszerű hajóin: ST. LOUIS, MILWAUKEE, CLEVELAND
Váltsa meg rokonai részére a jegyet előre, mert így a beutazás sokkal gyorsabban történik.

LESZÁLLÍTOTT ÁRU ODAVISSZA JEGYEK
\$163 NEW YORKTOL BUDAPESTI ÉS
VISSZA HARMADIK OSZTÁLYON

Forduljon felvilágosításért a helyi ügynökhöz vagy

HAMBURG-AMERICAN LINE
274 MAIN STREET, WINNIPEG, MAN.

Az egyetlen magyar gyógyszerár egész Keletkanadában

aho' magyarul beszélnek óhazában közzét gyógyszerés ad tanácsot és csinálja meg az orvoságot

I. ROTHBART

gyógyszerész és vegyész

594. Dundas St. West. TORONTO, ONT.
DIJTALANUL ADUNK TANACSOT, HA FELKERES VAGY IRI
POSTAI RENDELESEKET PONTOSAN KIKÖLDONKI

PYRAMID házi daráló

NELKÖLÖZHETETLEN MINDEN HÁZBAN

Könnyen szabályozható bármely nagyságu darálásra. Darálthat vele: mákot, kávé, borót, sőt cukrot, babot szára kenyérré. Könnyen kezelhető, és tisztítható. — Egy gyermek is kezelheti.

Elsőséges a legjobb anyagból.

KÜLÖN FA DOBOZBA CSOMAGOLVA ÁRA \$2.95.

Kapható:

az EATON Co bármely üzletében, bármely városban.
Wellandon: McMaster Hardware Store-ban East Main St.
Vagy direkt a gyártól: PYRAMID MACHINE Co. WELLAND, ONT.

MACDONALD'S
Fine Cut

A LEGJOBB DOHÁNY AZOK RÉSZÉRE AKIK
MAGUK, SODORJÁK CIGARETTÁIKAT

Minden csomag dohánnyal
ZIG-ZAG
CIGARETTAPAPIRT INGYEN ADUNK

Kanada legjobb cigarettadohánya

Kanadai Magyar Újság

Entered as Second Class Matter, Post Office, Ottawa, Ont., Canada.
Published by the Canadian Hungarian News Co. Ltd.
375 Hargrave St. WINNIPEG, Man. Canada. Telefon: 25747.

Szerkesztő: BACSKAI P. BELA Editor

Nagyobb hirdetések árát kívánatra azonnal küldi a kiadóhivatás.
Rates on advertisement contracts furnished on request.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Kanadában 1 évre \$3.00, Félévre \$1.50 Külföld \$4.00
Subscription in Canada 1 year \$3.00 half year \$1.50
To foreign countries 1 year \$4.00

Apróhirdetések előre fizetendők

Legkisebb hirdetés 50 cent. Háromszori kiadás \$1.25. Két héti és hetente háromszor vagy előnyben a kétszeres hirdetésnek.

43 ÉVES MAGYAR 40 év körüli lány vagy ösvény ismeretséget keresi házasság céljából. Egy gyermek nem hátrás. Kanadában van 100 holdas farmom teljes felszereléssel, házasságba házával \$16.000-ért vettem. Önszámba \$30.000 értékű ingatlanom van. Valamennyi hozományt megkívánok. Csakis komoly szándékúak írjanak "ARVALEGENY" jellegű. Cim a kiadóhivatásban: 375 Hargrave St. Winnipeg, Man. 40-2

ELADÓ FARMOK. Kanada minden államából van már telepesünk és nagyon meg vannak elégedve. Birtokot és szászszőlőkkel azed és jobb vidéket talál itt, mint amilyet elképzelsz. Kevés pénzzel olcsón 36 földet csak nálunk vehet, ahol óhazai módra minden megterem. Jöjjön aonnal vagy írjon. John Demeter, BOX 75, Stratton, Ont. 36-10

ELUTAZÁS MIATT sürgősen eladó egy 28 pár lóra berendezett áron ismét. Nagyon jutányos áron átvehető, ára csak \$250. Bővebb felvilágosítást ad S. Zaskalitzky, Handsworth, Sask. 39-11

CROWLAND HATÁRON. Niagara Fallsban 6 mérföldre 25 hold 36 föld betegség miatt eladó. Mindenféle felszerelés és épületek 7 szobás ház, istálló, garage, magtár, 30 drb. 3 hónapos malac, 3 hold új szőlő, 4 hold tengeri és egyéb vetemény. Ára \$2,500 — 3/4 hold 36 gyümölcsös, a föld könnyen művelhető és jól termő. Ára \$1,500. — Egy holdas farm 5 szobás ház, garage és kisebb meléképület, 5 por szőlő 2 éves 36 föld kessel a városban. Ára \$700 készpénz. Részletfizetésre 1900. Bővebb felvilágosítást ad Ninácz Ferenc 540 Homewood Ave. Niagara Falls, Ont. 39-11

ELADÓ BOARDINGHAZ. Jó forgalmu, szépen berendezett 8 szobás boardingházam eladom. Érdeklődők forduljanak Gémér Jánoshoz 346 Princess St. Winnipeg, Man 39-41

KÜLDJON be \$1.-et egy font díjmentesen szállított különleges finomra vágott cigarettá dohánnyért, vagy egy font durvára vágott különleges kevert pipa dohánnyért, vagy szintén egy dollárért díjmentesen küldünk 3 font kevert különleges leveles dohánnyt. CALGARY TOBACCO CO. 434-8th Ave. East. CALGARY, Alta. 32-44

FIGYELEM MAGYAR TESTVÉREK! Egy 80 akeros farm, ház, istálló és vagy 100 gyümölcsfa. Az ára csak \$1.600, \$350 készpénz. Egy 13 akeros farm, ház, istálló, gyümölcsfák és kut jó vízzel. Ára \$1.200, \$200 készpénz a fenmaradt összeg 20 évi törlesztésre. Ezek a farmok Vancouver től 30 mérföldre délkeletre vannak és csak fél mérföldre az állomástól és is kolától. Egy 10 akeros farm, városi víz és villanyvezetékekkel. Vancouver től 2 mérföldre. Az ára \$2.500, \$500 készpénz. Írjon magyarul vagy kéremze fel személyesen A. Nyilastört. 455 West Pender St. Vancouver B. C. 40-2

KERESEM GÖNCZY SANDOR földimert az óhazában lakó szülei megbízásából. Cseh megszállott területeiről, Berég megye Kajdál községből 1926 augusztusban érkezett Kanadába. Kérem öt vagy a róla tudókat azonnal közölnék velem címet vagy hollétét. Tarr János, 216 St. Mary's Ave. Winnipeg, Man.

LEVELES DOHÁNY! Jól beszáradt, cigarettnak is megfelelő sárga dohány már kapható, vagy erősebb barna dohány fél áron: 10 fontos csomag \$2.15, Ontarióra rendelve \$1.65. Ha a dohány nem felel meg a kívánalmaknak pénzt visszakövetelhet. Pontos kiszolgálásról az elismerő leveleket beszélnek. Rendelésnél pontos cím küldendő. Joe Horváth R. R. No 3, AMHERSTBURG, Ont. 40-3

HAZAUTAZÁS miatt hazai fehérrizs, toll és hazai vászonemlék eladó. Megtekinthető Gyulai Istvánnál, 577 Burrows Ave. Winnipeg, Man.

TAVFÉNYKÉPEZÉS A GYAKORLATBAN
A közelmúltban működésbe lépett a távfényképező szolgálat egyrészt Róma, másrészt Berlin, Hamburg, Majna-Frankfurt, München, London Kopenhága és Stockholm európai városok között ezzel megelőzve az utjásairól közismert Amerikát is.

KISZOLGALÁS
Ha Ön barátainak vagy rokonainak a
CANADIAN NATIONAL EXPRESS
által küld hazra pénzt akkor Ön olyan kiszolgálásban részesül, amelynek nincsen párja.
Magyar nyelven állanak rendelkezésére pénzküldő ivenak a Önnek nyugtát is adunk arról, hogy a pénzt átutalás végett teljes felelősséggel átvettük.
Emellett még az óhazai címzett által állított nyugtát visszaküldjük Önnek.
A hozsánk beküldött összegteljes egészében, minden levonás nélkül fizetjük ki és ha azt valamilyen oknál fogva nem tudjuk rendeltetési helyére juttatni, visszatérítjük Önnek.
Tovább felvilágosításért írja a következő címre:
W. H. BRYCE, Manager
Money Order Department,
Canadian National Express,
355 McGill Street, Montreal

7 napi ingyen próba
REUMÁBAN SZENVEDŐKNEK
Ha Ön reumában szenved, Rose Reuma Orvosságot szedjen, amely feltétlen kiküzdje ebből a kórobetegségből. Ne küldjön pénzt, csupán küldje el címét az a lábbel szelvény, melytől már küldünk Önnek egy próbaszemélyt.
TELJESEN INGYEN
Rose Reuma Tab Co.
Dept. H. 4. 3516 No. Irving Ave.
Chicago, Ill.
Küldjének egy próbaszemélyt Rose Reuma Orvosságot ingyen és hátramentve. Egy heti használat után visszaküldöm Önnek azonnal megfizetés nélkül.
Név: .....
Cím: .....

KONZULI KERESTETÉS

As alant felsoroltak vagy akik nevéveltek felül felvilágosítást tudnának adni felkértek, hogy személyesen, vagy írásban jelentkezzenek a chicao-i m. kir. konzulátusnál (Royal Hungarian Consulate) Suite 1906, 201 North Wells St. Chicago, Illinois.
Bago Erzsébet (Erzsébetfalva) Chicago, Illinois. Mézes Mátyas (Magyarcseregye) Chicago, Illinois. Allan Hall (Temesvár) Chicago, Illinois. Fedor Mihály (Budapest) Indiana Harbor, Indiana. Vámos Mária (Nagybánya) Indiana Harbor, Indiana. Tímár Mátyas (Erdőd) East St. Louis, Illinois. Flayk Sándor (Erdőd) Chicago, Illinois. Trendler István, Chicago, Illinois. 39-41

MUTASSA MEG ÁLLANDÓAN ANGLÓ CIKKEINKET ISMERŐSEINEK

UTAZZÉK AZ ÓHAZABA
az egész világon ismert
CANADIAN PACIFIC
gőzcsóna

Montrealból Budapestre egyszeri utazás \$100.24 oda-vissza \$163.00
Bécsbe " " " \$ 95.31 " " \$157.50
Prágába " " " \$ 94.39 " " \$155.00

Indulás minden pár napban Montrealból vagy Quebecből közvetlenül az európai kikötőkbe.

CSAK 4 és 1/2 NAP A NYILT TENGERTEN!
Külön kirándulókat rendezünk Európa országaiba. Az indulás időpontjáról későbbi jeletküldés juttatunk felvilágosítást.

UTLEVÉLYEIT ELINTÉZZÜK
Bővebb felvilágosítást forduljon a legközelebbi C.P.R. ügynökhöz, vagy írásban az alábbi címek valamelyikéhez

R. W. Greene, G. R. Swallow, D. J. Lalkow,
C.P.R. Bldg. C.P.R. Bldg. C.P.R. Bldg.
Edmonton, Alta. Saskatoon, Sask. Saskatoon, Sask.
W. C. CASEY, Steamship General Passenger Agent, Winnipeg, Man.

A LETHBRIDGEI VONOS ZENEKAR
eztön ajánlunk vidéki mulatságokra. Játsszunk magyar és angol darabokat. Primás Ekl István, cimbalmos Elró János, kontrás Waleutin Bállit, nagybőgés a Régi. Cimünk, Magyar Othon 406-4 Ave. South LETHBRIDGE, Alta.

MAGYAR HENTES ÜZLET
ALEX'S MEAT MARKET
842 Logan Ave Winnipeg, Man.
460 King St és Dufferin sarak
Raktáron tart friss sertés, marhahús, óhazai minőségű kolbászokat, füstölt szalonnát, hájat, zsírt, tojást, és négyes paprikát. Nagyobb rendeléseket házhoz, vidékieket Manitoba területére utánvétel (COD.) szállítok. Szives partfoglatat kér
ZEMNICZKY ELEK tulajdonos

LUKÁCS LAJOS
TELEPITÉSI IRODÁJA
10617-97th St. Phone 21-34
EDMONTON, ALBERTA.
Pénzküldést legutóbbabb díjazás mellett gyorsan eszköztől. Kérjen árjegyzéket. Alberta legjobb fekvésű farmjai nálam kaphatók. Hajójegyek részletfizetésre is. Beutazási engedélyt beszeres családja részére. A Kanadai Magyar Újság képviselője; előfizetéseket és hirdetőket felvesz, címváltozásokat eszköztől.

ANGOLUL BESZÉLNI
IRNI ÉS OLVASNI
Könyven megtanulhat minden magyar a híres két dolláros „Angol-Magyar Tanító” 50 leckéjéből. Az ára most csak egy dollár, melyet a megrendeléssel együtt kell beküldeni.
IZIDOR BRAUN
okl. tanító és ny. jegyző
10210 Adams Ave.
Cleveland, O. U. S. A.

MAGYAR BILLIARD-HALL
MONTREALBAN
1602 St. Lawrence Blvd.
SZIVES PARTFOGAT KÉR
VARGA JÁNOS

TELEPEDES LEHETŐSÉG
Mindazon családok és nőien egyének, akik telepedni szándékosnak, földbirtok-szerzési lehetőségekről tanácsot és felvilágosítást kaphatnak az felsorolt bármelyik irodánál: Land Settlement Office, Department of Immigration, Commercial Building, Winnipeg, Man. Canadian National Railways, Colonization Department, Room 100 Union Station, Winnipeg, Man. vagy utazás utánpótlás Ábra Railway, Colonization Department, C.P.R. Station, Winnipeg, Man.

OLCSÓBB LETT A PÉNZKÜLDÉS!
25 cent kábeldíj!
MAI NAPTÓL SZÁMITÓLAG A KÁBELDIJ AZ EDDIGI 50 CENT HELYETT

Magyarországra a pénzküldéseket újabb aranypengőben fogadjuk, 5.70 arany pengő szert. Rumánia dollárban vagy leiben 165-167 arany pengő, Dinar 56, Csehszlovákia 33.33 egy dollár.
KÁBELDIJ 25 CENT
ALEX. A. KELEN
1456 City Hall Ave. MONTREAL, Que.

ALEX. A. KELEN
1456 CITY HALL AVENUE - - MONTREAL
PÉNZKÜLDÉSEK - HAJÓJEGYEK
BEVÁNDORLÁSOK
KÖZJEGYZŐI IRODA
HAJÓJEGYEK KEDVEZŐ RÉSZLETFIZETÉS MELLETT
Pénzküldést az Óhazába továbbra is akadálytalanul vállaljuk!
PÉNZKÜLDÉSNEK SORSOLÁSBAN VESZ RÉSZT EGÉSZ EVEN ÁTI

JACK LONDON

Különös dolog volt, ami a háziállatokkal történt. Az emberek szelíd barátai megvadultak és egymásra támadtak. A csirkék és a kacskák voltak az elsők, amelyeket elpusztítottak a házak körül legelőszőr és a galambok és a macskák tüntek el a vadonba. A kutyák sem bírták sokáig a megváltozott körülményeket. Kötöttük is valami járvány féle ütött ki, főként az egymás hullait és meg éjjelenként ugatva és üvölve járták az utcákat, nappal messzire sompolyogtak a házak tájékáról. Érdekes változást figyeltem meg a viselkedésükben. Elkülönítve kóboroltak egymástól, nagyon féltékeny és ha találkoztak egymással, rögtön összemarokkoltak. Nemsokára azonban újra csoportosan láttam őket. A kutyák mindig társaságban élők állat volt, már akkor is, mielőtt az ember megszelídítette. A civilizáció utolsó éveiben nagyon sokféle fajtájú kutyát volt, — szürtelem és meleg prémbundás kutyák, olyan aprók, hogy az emberek zsebében is elfértek és olyan nagyok, mint egy hegyi oroszlán. Persze a kiskutyákat a nagyok most mind fölfalták. De a legnagyobbak sem nevelkedtek a szabad természetben való életre. Végeredményül: elpusztult valamennyi kutyafaj és nem maradt más, csak a ma is élő farkaskutya, mely csapatokba verődött.

Hoo-Hoo közbeszólt.

— De a macskák nem álltak össze nagyapó.
— A macska sohasem volt társas állat. Mint egy tizenkilencedik századbeli írő megmondta, a macska magányosan jár. Mindig is egyedül élő állat volt, még mielőtt megszelídült volna, az ember oldalán töltött hosszú évezredekén át és ma is, amikor újra vadon él.

— Elvadultak a lovak is és a drága, értékes tellvérek mind degenerálódtak és nem maradt más, csak a mai vad típus. Elvadultak a tehének, a galambok, sőt még a báránok is. A csirkékből is maradt egy kevés, hanem ezek a mai vad csirkék már egészen mások, mint az akkoriak voltak.

— De folytatom a történetemet. Pusztán elhagyott tájakon utaztam át. És amint mentem, egyre jobban elfogott a vágy az emberek után. De egyet sem láttam sehol és mindig elhagyottabbnak éreztem magamat. Elértem a Livermore-völgybe, majd a hegyek közé jutottam, melyek azt a Szent Joachim-völgytől elválasztják. Ti még sohasem voltak ott, óriás völgyekben az, a vadlovak tanyája. Elképzelhetetlen nagy csordák

A SKARLÁT

élenek ott, ezrivel, tízezerrel. Harminc évvel később ismét jártam arra, hát tudom. Erre mifelénk is vannak vadlovak, de ezeknek a száma elenyészően csekély azokéhoz képest. Furcsa, de úgy van, hogy a tehének, amikor elvadultak az alacsonyabb hegyek közé vették magukat. Úgy látszik, ott könnyebben meg tudták védeni az életüket.

— Errefelé a rablók és banditák már nem igen fordultak meg. Sok falut és várost láttam, ahol tűzvésznek nyoma sem volt. A halál ellenben ott volt mindenütt és én óvakodtam tőle, hogy csak egy házba is benéztek valami élelem után. Lathrop közelében annyira elhagyottnak éreztem magamat, hogy két juhász kutyát szedtem föl, amelyek készséggel követtek utamon. Ezeknek a leszármazottjai azok az ebek, amelyek most veletek vannak. Persze hatvan év alatt egészen levetkőzték a régi formájukat. Ma már nem eyebekek, mint szelídített farkasok.

Hare-Láp fölállt, megnézte a kecskéket, hogy biztonságban vannak-e, aztán az égre tekintett és a nap állását figyelve, türelmetlen arckifejezésével elárulta, hogy hosszadalmasnak tartja az aggastyán elbeszélést. Edwin sürgetésére azonban az öreg tovább beszélt.

— Már nem sok mondani valóm van. A két kutyával, a ponynyal és egy később talált lóval, amelyet háts paripának használtam, áthaladtam a Szent Joachim-völgyön és a Sierrában egy csodálatosan szép völgybe érkeztem, amelynek Yosemitte a neve. Egy nagy szállodában rengeteg konzervet találtam ott. Termékeny föld, vadban gazdag, dug erdő, hallal bővelkedő folyó vette körül és én ott maradtam három hosszú évig, rettetetes egyedülvalóságban. Tovább aztán nem bírtam. Éreztem, hogy megőrülök, ha tovább is ott maradnék. Mint a kutyta, én is társas lény voltam és vágytam a fajtám, a párom után. Feltettem hogy ha én túlétem a borzasztó halált, lesznek mások is, akik túlélték. És abban is reménykedtem, hogy három év alatt eltakarodtak a bacillusok is a föld megtisztult fölük.

— Lóra ültem és elindultam a kutyáimmal, meg a ponynyal. Újra átvágtam a Joachim-völgyön a hely alatt és lejutottam a Livermore-völgybe. A változás ijesztő volt. Az akkor virágzó, termő tájakon mindent fölvert a gaz, mindenütt önként az emberi kéz munkája. A gabonát, a kerti veteményeket, a gyümölcsöt mindig emberi kéz művelte, a gázt, bojtortjant el-

DITTON A.
Winnipegben 229 Austin St alatt való ÓHAZAI műkésztésű műhelyt nyitott és a legfrissebb munkákat jutányos áron vállalja, garanciával.
Beretva .... 50c.
Hajnyírógép. 75c.
Ötlök .... 25-35c.

A magyarok találkozó helye
EDMONTONBANI
EMPIRE HOTEL
10246 96th St. Telefon 23675
Jutányos áron, pontos kiszolgálás, csomagszolgálat minden egyes szobában!

Tőzsde
Az a heti winnipeg helybeni áráról a következők:
BUZA —
No 1 0.53% No 2 0.49% No 3 0.43% No 4 0.39 No 5 0.36%
ZAB —
No 2 C W 27% No 3 C W 23%
ARPA —
No 2 25% No 3 C W 31
LEN —
No 1 N C W 0.98% No 2 C W 0.94% No 3 C W 0.76%
ROZS —
No 1 és 2 CW 30% No 3 CW 27%

ALLATÁRAK

GÖBÖLY

J6	.....	5.00	—	6.25
Közepes	.....	4.25	—	4.75
Silány	.....	2.50	—	3.50

VAGÓ MARHA

J6	.....	5.25	—	6.25
Közepes	.....	4.00	—	4.75

BIKA

J6	.....	1.50	—	1.75
Silány	.....	1.00	—	1.25

OKOR

J6	.....	3.50	—	4.25
Silány	.....	2.00	—	2.75

BORJU

J6	.....	6.00	—	7.50
Közepes	.....	2.50	—	5.00

SERTÉS

Válogatott	.....	5.75	—	5.75
Vehéz	.....	4.75	—	4.75
Könnyű	.....	5.00	—	5.25
No. 1 koca	.....	4.00	—	4.50
No. 2. koca	.....	3.00	—	3.25

BÁRÁNY

J6	.....	5.50	—	6.00
Silány	.....	3.00	—	4.00

BIRKA

J6	.....	3.00	—	3.50
Silány	.....	1.00	—	1.50